

Europa
ubezpieczenia

Ogólne Warunki Ubezpieczenia na życie
z Ubezpieczeniowym Funduszem Kapitałowym „FWR
OPTYMALNY PORTFEL”

kod: 2013_RBOP_01_v.02

Ogólne Warunki Ubezpieczenia na życie z Ubezpieczeniowym Funduszem Kapitałowym

„FWR OPTYMALNY PORTFEL”

zatwierdzone Uchwałą Zarządu Towarzystwa Ubezpieczeń na Życie Europa S.A. nr 06/08/13 z dnia 13.08.2013r. i zmienione Uchwałą Zarządu Towarzystwa Ubezpieczeń na Życie Europa S.A. nr 07/07/14 z dnia 22.07.2014 r.

Niniejsze Ogólne Warunki Ubezpieczenia na życie z Ubezpieczeniowym Funduszem Kapitałowym „FWR OPTYMALNY PORTFEL” (kod: 2013_RBOP_01_v.02), zwane dalej OWU, stanowią podstawę do zawierania Umów Ubezpieczenia na życie z Ubezpieczeniowym Funduszem Kapitałowym „FWR OPTYMALNY PORTFEL” pomiędzy Towarzystwem Ubezpieczeń na Życie Europa S.A., z siedzibą we Wrocławiu przy ul. Gwiaździstej 62 (zwanym dalej TU na Życie Europa S.A. lub Ubezpieczycielem) a Ubezpieczającym.

W ramach zaprezentowano przykłady, które są oznaczone w OWU: **Przykład***. Przykłady mają na celu zobrazowanie zapisów OWU. Przykłady mają charakter wyłącznie poglądowy i nie mogą być podstawą do podjęcia decyzji o zawarciu Umowy Ubezpieczenia.

Definicje

§1

1. W rozumieniu niniejszych OWU poniższe określenia mają następujące znaczenie:
  - 1) **AKTYWA UBEZPIECZENIOWEGO FUNDUSZU KAPITAŁOWEGO** – Jednostki Uczestnictwa Funduszu Inwestycyjnego zgromadzone w danym Ubezpieczeniowym Funduszu Kapitałowym;
  - 2) **ALOKACJA** – procentowy podział Składki Podstawowej lub Składki Dodatkowej Zainwestowanej zgodnie z §9 pomiędzy Ubezpieczeniowe Fundusze Kapitałowe oferowane w ramach Umów Ubezpieczenia na życie z Ubezpieczeniowym Funduszem Kapitałowym „FWR OPTYMALNY PORTFEL”;
  - 3) **CAŁKOWITY WYKUP** – zamiana przez Ubezpieczyciela Jednostek Uczestnictwa UFK każdego z Ubezpieczeniowych Funduszy Kapitałowych zapisanych na Rachunku na środki pieniężne, w związku z likwidacją Rachunku, o której mowa w §13;
  - 4) **CZĘŚCIOWY WYKUP** – zamiana przez Ubezpieczyciela Jednostek Uczestnictwa UFK poszczególnych Ubezpieczeniowych Funduszy Kapitałowych zapisanych na Rachunku na środki pieniężne, na zasadach określonych w §19;
  - 5) **DATA NABYCIA** – data, w której następuje zamiana środków pieniężnych na Jednostki Uczestnictwa UFK; Ilekroć mowa o nabyciu Jednostek Uczestnictwa UFK, należy przez to rozumieć zamianę środków pieniężnych na Jednostki Uczestnictwa UFK;
  - 6) **DATA UMORZENIA** – data, w której następuje zamiana Jednostek Uczestnictwa UFK zapisanych na Rachunku na środki pieniężne; Ilekroć mowa o umorzeniu Jednostek Uczestnictwa UFK, należy przez to rozumieć zamianę Jednostek Uczestnictwa UFK zapisanych na Rachunku na środki pieniężne;
  - 7) **DZIEŃ ROBOCZY** – dzień inny niż: sobota i dzień ustawowo wolny od pracy;
  - 8) **DZIEŃ WYCENY** – dzień, w którym ustalana jest Wartość Jednostki Uczestnictwa UFK; Dniem Wyceny jest każdy dzień, w którym odbywają się regularne sesje na Giełdzie Papierów Wartościowych w Warszawie;
  - 9) **DZIEŃ ZAJĘCIA ZDARZENIA UBEZPIECZENIOWEGO** – data zgonu Ubezpieczonego wskazana w akcie zgonu;
  - 10) **DZIEŃ ZAPŁATY KWOTY NA POCZET SKŁADKI PODSTAWOWEJ** – dzień uznania rachunku bankowego Ubezpieczyciela kwotą zapłaconą na poczet Składki Podstawowej;
  - 11) **DYSPOZYCJA** – zlecona przez Ubezpieczającego pisemnie albo, w przypadkach określonych w niniejszych OWU, za pośrednictwem Serwisu Internetowego czynność: Konwersji, zmiany Alokacji Składki Dodatkowej Zainwestowanej, Częściowego Wykupu, Całkowitego Wykupu w związku z odstąpieniem od Umowy Ubezpieczenia lub wypowiedzeniem Umowy Ubezpieczenia przez Ubezpieczającego, zmiany danych do Umowy Ubezpieczenia. Przez Dyspozycję rozumie się również zamianę Składki Podstawowej na Jednostki Uczestnictwa UFK, o której mowa w §6 ust. 6-7 oraz zamianę Składki Dodatkowej Zainwestowanej na Jednostki Uczestnictwa UFK, o której mowa w §6 ust. 12; przez Dyspozycję należy rozumieć również czynność Całkowitego Wykupu realizowaną przez Ubezpieczyciela w przypadku, o którym mowa w §13 ust. 2 pkt. 1) oraz §13 ust. 2 pkt. 4)-5), a także czynność umorzenia Jednostek Uczestnictwa UFK poszczególnych Ubezpieczeniowych Funduszy Kapitałowych w związku z pobraniem opłat określonych w OWU;
  - 12) **FUNDUSZ INWESTYCYJNY** – fundusz inwestycyjny lub subfundusz wydzielony w ramach funduszu inwestycyjnego działający na podstawie ustawy z dnia 27 maja 2004 r. o funduszach inwestycyjnych (Dz. U. Nr 146, poz. 1546 z 2004 r. z późniejszymi zmianami) lub fundusz inwestycyjny działający za granicą na podstawie właściwych dla niego przepisów prawa;
  - 13) **JEDNOSTKI UCZESTNICTWA FUNDUSZU INWESTYCYJNEGO** – jednostki uczestnictwa lub tytuły uczestnictwa Funduszu Inwestycyjnego;
  - 14) **JEDNOSTKI UCZESTNICTWA UBEZPIECZENIOWEGO FUNDUSZU KAPITAŁOWEGO (zwane również: JEDNOSTKAMI UCZESTNICTWA UFK)** – udział w Aktywach danego Ubezpieczeniowego Funduszu Kapitałowego; Jednostki Uczestnictwa danego UFK posiadają jednakową wartość i reprezentują udziały Ubezpieczających w Aktywach danego Ubezpieczeniowego Funduszu Kapitałowego; Jednostki Uczestnictwa UFK nie stanowią odrębnego od Umowy Ubezpieczenia prawa, nie mogą być zbywane i obciążane na rzecz osób trzecich, nie są oprocentowane;

- 15) **KONWERSJA** – zamiana Jednostek Uczestnictwa UFK zapisanych na Rachunku co najmniej jednego Ubezpieczeniowego Funduszu Kapitałowego na środki pieniężne i zamiana tych środków pieniężnych na Jednostki Uczestnictwa UFK co najmniej jednego Ubezpieczeniowego Funduszu Kapitałowego dostępnego w ramach danej Umowy Ubezpieczenia;
- 16) **MIESIĄC ODPOWIEDZIALNOŚCI** – okres rozpoczynający się w dniu rozpoczęcia Okresu Odpowiedzialności Ubezpieczyciela w ramach danej Umowy Ubezpieczenia w stosunku do danego Ubezpieczonego a następnie w takim samym dniu każdego kolejnego miesiąca kalendarzowego trwania Okresu Odpowiedzialności, a jeśli nie ma takiego dnia w danym miesiącu kalendarzowym, w ostatnim dniu tego miesiąca; Miesiąc Odpowiedzialności kończy się z upływem dnia poprzedzającego dzień odpowiadający dniowi rozpoczęcia kolejnego Miesiąca Odpowiedzialności;

Przykład:
Ubezpieczający zawarł trzy Umowy Ubezpieczenia (i) dla i=1,2,3:

i	pierwszy Miesiąc Odpowiedzialności	drugi Miesiąc Odpowiedzialności	trzeci Miesiąc Odpowiedzialności
1	29.01.2013 r.-27.02.2013 r.	28.02.2013 r.-28.03.2013 r.	29.03.2013 r.-28.04.2013 r.
2	01.04.2013 r.-30.04.2013 r.	01.05.2013 r.-31.05.2013 r.	01.06.2013 r.-30.06.2013 r.
3	05.05.2013 r.-04.06.2013 r.	05.06.2013 r.-04.07.2013 r.	05.07.2013 r.-04.08.2013 r.

Zasada określania kolejnych Miesiący Odpowiedzialności dla poszczególnych Umów Ubezpieczenia jest analogiczna jak wyżej zaprezentowana.

- 17) **OKRES ODPOWIEDZIALNOŚCI** – okres, o którym mowa w §5, w którym Ubezpieczyciel ponosi odpowiedzialność z tytułu zajścia Zdarzenia Ubezpieczeniowego;
- 18) **POLISA** – wystawiany przez Ubezpieczyciela dokument potwierdzający zawarcie Umowy Ubezpieczenia między Ubezpieczycielem a Ubezpieczającym;
- 19) **PRZEDSTAWICIEL UBEZPIECZYCIELA** – upoważniony pracownik Ubezpieczyciela lub podmiot posiadający na mocy odrębnej umowy z Ubezpieczycielem uprawnienia do dokonywania w imieniu Ubezpieczyciela czynności wskazanych w niniejszym OWU;
- 20) **RACHUNEK** – wyodrębniony dla Ubezpieczającego rachunek, na którym zapisywane są Jednostki Uczestnictwa UFK poszczególnych Ubezpieczeniowych Funduszy Kapitałowych w ramach Subkonta Składki Podstawowej oraz Subkonta Składek Dodatkowych. Zapisanie Jednostek Uczestnictwa UFK na Rachunku w ramach Subkonta Składki Podstawowej lub Subkonta Składek Dodatkowych następuje wskutek nabycia Jednostek Uczestnictwa UFK. Pomniejszenie liczby Jednostek Uczestnictwa UFK zapisanych na Rachunku w ramach Subkonta Składki Podstawowej lub Subkonta Składek Dodatkowych następuje na skutek umorzenia Jednostek Uczestnictwa UFK;
- 21) **REGULAMIN UBEZPIECZENIOWYCH FUNDUSZY KAPITAŁOWYCH (zwany również REGULAMINEM)** – regulamin stanowiący integralną część Umowy Ubezpieczenia, określający zasady funkcjonowania Ubezpieczeniowych Funduszy Kapitałowych oraz charakteryzujący Aktywa Ubezpieczeniowych Funduszy Kapitałowych, kryteria doboru Aktywów Ubezpieczeniowych Funduszy Kapitałowych oraz zasady ich dywersyfikacji i inne ograniczenia inwestycyjne;
- 22) **ROCZNICA ODPOWIEDZIALNOŚCI** – każda rocznica rozpoczęcia Okresu Odpowiedzialności Ubezpieczyciela w ramach danej Umowy Ubezpieczenia w stosunku do Ubezpieczonego;

Przykład:
Ubezpieczający zawarł dwie Umowy Ubezpieczenia (i) dla i=1,2:

i	dzień zawarcia Umowy ubezpieczenia (i):	pierwsza Rocznicą Odpowiedzialności	druga Rocznicą Odpowiedzialności
1	01.04.2013 r.	01.04.2014 r.	01.04.2015 r.
2	05.05.2013 r.	05.05.2014 r.	05.05.2015 r.

Zasada określania kolejnej Rocznicą Odpowiedzialności dla poszczególnych Umów Ubezpieczenia jest analogiczna jak wyżej zaprezentowana.

- 23) **ROK ODPOWIEDZIALNOŚCI** – pierwszy rok odpowiedzialności rozpoczyna się w dniu rozpoczęcia Okresu Odpowiedzialności Ubezpieczyciela w ramach danej Umowy Ubezpieczenia w stosunku do danego Ubezpieczonego i trwa 12. kolejnych Miesiący Odpowiedzialności; każdy kolejny rok odpowiedzialności rozpoczyna się w Rocznicą Odpowiedzialności w ramach danej Umowy Ubezpieczenia w stosunku do danego Ubezpieczonego i trwa 12. kolejnych Miesiący Odpowiedzialności;

Przykład:
Ubezpieczający zawarł trzy Umowy Ubezpieczenia (i) dla i=1,2,3:

i	pierwszy Rok Odpowiedzialności	drugi Rok Odpowiedzialności	trzeci Rok Odpowiedzialności
1	29.01.2013 r.-28.01.2014 r.	29.01.2014 r.-28.01.2015 r.	29.01.2015 r.-28.01.2016 r.
2	01.04.2013 r.-31.03.2014 r.	01.04.2014 r.-31.03.2015 r.	01.04.2015 r.-31.03.2016 r.
3	05.05.2013 r.-04.05.2014 r.	05.05.2014 r.-04.05.2015 r.	05.05.2015 r.-04.05.2016 r.

Zasada określania każdego kolejnego Roku Odpowiedzialności dla poszczególnych Umów Ubezpieczenia jest analogiczna jak wyżej zaprezentowana.

- 24) **SERWIS INTERNETOWY (zwany również SERWISEM)** - udostępniany nieodpłatnie przez Ubezpieczyciela serwis internetowy o charakterze informacyjno-transakcyjnym dostępny pod adresem internetowym: <https://portal.tueuropa.pl/frontend/login.html>, umożliwiający Ubezpieczającemu zlecenie następujących czynności: Konwersji, zmiany Alokacji Składki Dodatkowej Zainwestowanej, wpłaty Składki Dodatkowej, Częściowego Wykupu, Całkowitego Wykupu w związku z odstąpieniem od Umowy Ubezpieczenia lub wypowiedzeniem Umowy Ubezpieczenia przez Ubezpieczającego, zmiany danych do Umowy Ubezpieczenia;
- 25) **SKŁADKA DODATKOWA** – kwota wpłacana niezależnie od Składki Podstawowej w dowolnych terminach, nie wcześniej niż w pierwszym dniu Okresu Odpowiedzialności, w wysokości nie niższej niż określona w „Tabeli Opłat i Limitów” minimalna wysokość Składki Dodatkowej oraz w wysokości nie wyższej niż określona w „Tabeli Opłat i Limitów” maksymalna wysokość Składki Dodatkowej;
- 26) **SKŁADKA DODATKOWA ZAINWESTOWANA** – Składka Dodatkowa pomniejszona o Opłatę Wstępną od Składki Dodatkowej, o której mowa w §7 ust. 1 pkt. 1;
- 27) **SKŁADKA PODSTAWOWA** – wskazana we Wniosku o zawarcie Umowy Ubezpieczenia kwota należna Ubezpieczycielowi, w wysokości nie niższej niż określona w „Tabeli Opłat i Limitów” minimalna wysokość Składki Podstawowej;
- 28) **SUBKONTO SKŁADEK DODATKOWYCH** – część Rachunku, w ramach której zapisywane są Jednostki Uczestnictwa UFK nabyte za Składkę Dodatkową Zainwestowaną;
- 29) **SUBKONTO SKŁADKI PODSTAWOWEJ** – część Rachunku, w ramach której zapisywane są Jednostki Uczestnictwa UFK nabyte za Składkę Podstawową;
- 30) **ŚWIADCZENIE UBEZPIECZENIOWE** – świadczenie pieniężne Ubezpieczyciela wypłacane Uposażonemu z tytułu zajścia Zdarzenia Ubezpieczeniowego;
- 31) **UBEZPIECZAJĄCY** – osoba fizyczna zawierająca z Ubezpieczycielem Umowę Ubezpieczenia, zobowiązana do opłacenia Składki Podstawowej;
- 32) **UBEZPIECZONY** – osoba fizyczna, na rzecz której zawarta została Umowa Ubezpieczenia, której życie jest przedmiotem ubezpieczenia; W przypadku zawarcia przez Ubezpieczającego Umowy Ubezpieczenia na własną rzecz (ubezpieczenie własnego życia), Ubezpieczający jest Ubezpieczonym;
- 33) **UBEZPIECZYCIEL** – Towarzystwo Ubezpieczeń na Życie Europa Spółka Akcyjna z siedzibą we Wrocławiu przy ul. Gwiaździstej 62, 53-413 Wrocław, wpisana do Rejestru Przedsiębiorców Krajowego Rejestru Sądowego prowadzonego przez Sąd Rejonowy dla Wrocławia Fabrycznej we Wrocławiu, VI Wydział Gospodarczy Krajowego Rejestru Sądowego pod nr KRS0000092396, NIP 895 17 65 137, REGON 932716961, kapitał zakładowy zarejestrowany i w całości opłacony 307 200 000 zł;
- 34) **UBEZPIECZENIOWY FUNDUSZ KAPITAŁOWY (zwany również: UFK)** – wydzielony fundusz aktywów Ubezpieczyciela, znajdujący się w Wykazie Ubezpieczeniowych Funduszy Kapitałowych oferowanych w ramach Umów Ubezpieczenia na życie z Ubezpieczeniowym Funduszem Kapitałowym „FWR OPTYMALNY PORTFEL”;
- 35) **UMOWA UBEZPIECZENIA** – umowa zawarta na podstawie niniejszych OWU;
- 36) **UPOSAŻONY** – osoba uprawniona do otrzymania Świadczenia Ubezpieczeniowego;
- 37) **WARTOŚĆ AKTYWÓW NETTO** – wartość wszystkich Aktywów Ubezpieczeniowego Funduszu Kapitałowego pomniejszonych o opłaty na zasadach określonych w OWU i o wszelkie inne zobowiązania Ubezpieczeniowego Funduszu Kapitałowego wynikające z OWU lub Regulaminu lub przepisów powszechnie obowiązującego prawa;
- 38) **WARTOŚĆ JEDNOSTKI UCZESTNICTWA UBEZPIECZENIOWEGO FUNDUSZU KAPITAŁOWEGO (zwana również: WARTOŚCIĄ JEDNOSTKI UCZESTNICTWA UFK)** – wartość równa ilorazowi Wartości Aktywów Netto danego Ubezpieczeniowego Funduszu Kapitałowego na Dzień Wyceny i liczby wszystkich Jednostek Uczestnictwa UFK tego Ubezpieczeniowego Funduszu Kapitałowego na Dzień Wyceny; Wartość Jednostki Uczestnictwa UFK równa jest wartości danej Jednostki Uczestnictwa Funduszu Inwestycyjnego wchodzącej w Aktywa Ubezpieczeniowego Funduszu Kapitałowego; W przypadku, gdy w dniu w którym ustalana jest Wartość Jednostki Uczestnictwa UFK, na danej giełdzie, na której notowany jest Fundusz Inwestycyjny, nie odbywają się regularne sesje, przyjmowana jest Wartość Jednostki Uczestnictwa UFK z ostatniego Dnia Wyceny;
- 39) **WARTOŚĆ RACHUNKU** – wyrażona w złotych suma Wartości Subkonta Składki Podstawowej oraz Wartości Subkonta Składek Dodatkowych;

Przykład: Subkonto Składki Podstawowej

Na Subkoncie Składki Podstawowej zapisane są Jednostki Uczestnictwa UFK następujących Ubezpieczeniowych Funduszy Kapitałowych (i) dla $i=1,2,3$:

i (kol. a)	UFK (i) (kol. b)	liczba Jednostek Uczestnictwa UFK (kol. c)	Wartość Jednostki Uczestnictwa UFK na Dzień Wyceny (15.04.2013 r.) (kol. d)	iloczyn wartości z kol. c i z kol. d (kol. e)
1	UFK1	550	200 zł	110 000 zł
2	UFK2	300	100 zł	30 000 zł
3	UFK3	500	50 zł	25 000 zł

Wartość Subkonta Składki Podstawowej na dzień 15.04.2013 r. wynosi 165 000 zł, gdyż jest to suma kwot podanych w kol. e, tj.: 110 000 zł + 30 000 zł + 25 000 zł.

Subkonto Składek Dodatkowych

Na Subkoncie Składek Dodatkowych zapisane są Jednostki Uczestnictwa UFK następujących Ubezpieczeniowych Funduszy Kapitałowych (i) dla i=1,2,4:

i (kol. a)	UFK (i) (kol. b)	liczba Jednostek Uczestnictwa UFK (kol. c)	Wartość Jednostki Uczestnictwa UFK na Dzień Wyceny (15.04.2013 r.) (kol. d)	iloczyn wartości z kol. c i z kol. d (kol. e)
1	UFK1	1000	50 zł	50 000 zł
2	UFK2	200	200 zł	40 000 zł
4	UFK4	200	100 zł	20 000 zł

Wartość Subkonta Składek Dodatkowych na dzień 15.04.2013 r. wynosi 110 000 zł, gdyż jest to suma kwot podanych w kol. e, tj.:
50 000 zł + 40 000 zł + 20 000 zł.

Wartość Rachunku na dzień 15.04.2013 r. wynosi 275 000 zł, gdyż jest to suma Wartości Subkonta Składki Podstawowej oraz Wartości Subkonta Składek Dodatkowych.

- 40) **WARTOŚĆ SUBKONTA SKŁADEK DODATKOWYCH** – wyrażona w złotych suma iloczynów bieżącej liczby Jednostek Uczestnictwa UFK danego Ubezpieczeniowego Funduszu Kapitałowego zapisanej na Subkoncie Składek Dodatkowych i Wartości Jednostki Uczestnictwa UFK danego Ubezpieczeniowego Funduszu Kapitałowego na Dzień Wyceny;
  - 41) **WARTOŚĆ SUBKONTA SKŁADKI PODSTAWOWEJ** – wyrażona w złotych suma iloczynów bieżącej liczby Jednostek Uczestnictwa UFK danego Ubezpieczeniowego Funduszu Kapitałowego zapisanej na Subkoncie Składki Podstawowej i Wartości Jednostki Uczestnictwa UFK danego Ubezpieczeniowego Funduszu Kapitałowego na Dzień Wyceny;
  - 42) **WIEK** – liczba pełnych lat pomiędzy dniem złożenia Wniosku o zawarcie Umowy Ubezpieczenia a datą urodzenia;
  - 43) **ZDARZENIE UBEZPIECZENIOWE** – zgon Ubezpieczonego w Okresie Odpowiedzialności Ubezpieczyciela.
2. Przez Składkę Zainwestowaną, o której mowa w Regulaminie, rozumie się Składkę Podstawową lub Składkę Dodatkową Zainwestowaną, o których mowa w ust. 1.

Przedmiot i zakres Ubezpieczenia

§2

1. Przedmiotem Ubezpieczenia jest życie Ubezpieczonego oraz gromadzenie i inwestowanie środków pieniężnych przy wykorzystaniu wybranych przez Ubezpieczającego Ubezpieczeniowych Funduszy Kapitałowych znajdujących się w Wykazie Ubezpieczeniowych Funduszy Kapitałowych oferowanych w ramach Umów Ubezpieczenia na życie z Ubezpieczeniowym Funduszem Kapitałowym „FWR OPTYMALNY PORTFEL”.
2. Ochrona ubezpieczeniowa jest udzielana przez Ubezpieczyciela Ubezpieczonemu na wypadek zgonu Ubezpieczonego w Okresie Odpowiedzialności w jednym z dwóch wariantów: w Wariantcie A lub w Wariantcie B, różniących się od siebie wysokością Świadczenia Ubezpieczeniowego, o którym mowa w §11 ust 2-3,. W razie zajścia Zdarzenia Ubezpieczeniowego, Ubezpieczyciel spełni Świadczenie Ubezpieczeniowe na zasadach określonych w niniejszych OWU.
3. Wariant ubezpieczenia zależy od Wzrostu Ubezpieczonego oraz od Wzrostu Ubezpieczającego zawierającego Umowę Ubezpieczenia poprzez złożenie prawidłowo wypełnionego i podpisanego przez Ubezpieczającego oraz Ubezpieczonego Wniosku o zawarcie Umowy Ubezpieczenia.

Umowa Ubezpieczenia

§3

1. Umowa Ubezpieczenia zawierana jest na podstawie OWU, po złożeniu Ubezpieczycielowi prawidłowo wypełnionego i podpisanego przez Ubezpieczającego oraz Ubezpieczonego Wniosku o zawarcie Umowy Ubezpieczenia. Integralną część Umowy Ubezpieczenia stanowią OWU, Wykaz Ubezpieczeniowych Funduszy Kapitałowych oferowanych w ramach Umów Ubezpieczenia na życie z Ubezpieczeniowym Funduszem Kapitałowym „FWR OPTYMALNY PORTFEL” (dalej: Wykaz Ubezpieczeniowych Funduszy Kapitałowych), Tabela Opłat i Limitów do Umów Ubezpieczenia na życie z Ubezpieczeniowym Funduszem Kapitałowym „FWR OPTYMALNY PORTFEL” (dalej: „Tabela Opłat i Limitów”) oraz Regulamin Ubezpieczeniowych Funduszy Kapitałowych.
2. Ubezpieczający może zawrzeć Umowę Ubezpieczenia na własny rachunek (ubezpieczenie własnego życia) lub na rzecz osoby trzeciej (ubezpieczenie życia osoby trzeciej) za jej uprzednią zgodą wyrażoną we Wniosku o zawarcie Umowy Ubezpieczenia.
3. Przed złożeniem podpisanego Wniosku o zawarcie Umowy Ubezpieczenia, Przedstawiciel Ubezpieczyciela doręcza Ubezpieczającemu oraz Ubezpieczonemu:
  - 1) OWU oraz
  - 2) Wykaz Ubezpieczeniowych Funduszy Kapitałowych oraz

- 3) „Tabelę Opłat i Limitów” oraz
- 4) Regulamin Ubezpieczeniowych Funduszy Kapitałowych.
4. Umowa Ubezpieczenia zawarta jest z pierwszym Dniem Wyceny następującym po Dniu Zapłaty Kwoty Na Poczec Składki Podstawowej, pod warunkiem spełnienia wszystkich warunków określonych w §4.
5. Umowa Ubezpieczenia zostaje zawarta na czas nieokreślony, z zastrzeżeniem §5 ust. 2.
6. Do zmiany Umowy Ubezpieczenia zawartej na rachunek osoby trzeciej konieczna jest zgoda tej osoby w formie pisemnej. Zmiana Umowy Ubezpieczenia dokonana bez wymaganej zgody Ubezpieczonego nie może naruszać jego praw ani praw Uposażonego do otrzymania Świadczenia Ubezpieczeniowego. W razie zmiany Umowy Ubezpieczenia lub prawa właściwego dla Umowy Ubezpieczenia, Ubezpieczający obowiązany jest postępować zgodnie z §21 ust. 1.

Warunki zawarcia Umowy Ubezpieczenia i objęcia ochroną ubezpieczeniową

§4

1. Umowę Ubezpieczenia może zawrzeć każda osoba fizyczna mająca pełną zdolność do czynności prawnych, która w dniu złożenia Wniosku o zawarcie Umowy Ubezpieczenia:
ma ukończone 18 lat i której Wiek nie przekracza 77 lat,
z zastrzeżeniem ust. 2-3.
2. Umowa Ubezpieczenia może być zawarta na rzecz Ubezpieczonego, którego Wiek:
  - 1) w Wariantcie A nie przekracza 70 lat w dniu złożenia Wniosku o zawarcie Umowy Ubezpieczenia pod warunkiem, że Ubezpieczający ma ukończone 18 lat i jego Wiek nie przekracza 70 lat;
  - 2) w Wariantcie B nie przekracza 70 lat w dniu złożenia Wniosku o zawarcie Umowy Ubezpieczenia pod warunkiem, że Ubezpieczający ma ukończone 70 lat i jego Wiek nie przekracza 77 lat;
  - 3) w Wariantcie B przekracza 70 lat i nie przekracza 77 lat w dniu złożenia Wniosku o zawarcie Umowy Ubezpieczenia pod warunkiem, że Ubezpieczający ma ukończone 18 lat i jego Wiek nie przekracza 77 lat;jeśli spełnione zostaną warunki określone w ust. 3.
3. Warunkiem zawarcia Umowy Ubezpieczenia i objęcia ochroną ubezpieczeniową jest złożenie prawidłowo wypełnionego i podpisanego Wniosku o zawarcie Umowy Ubezpieczenia przez Ubezpieczającego oraz Ubezpieczonego (w przypadku zawarcia umowy na cudzy rachunek), a w przypadku, gdy Ubezpieczony nie ma pełnej zdolności do czynności prawnych – podpisanego przez jego przedstawiciela ustawowego. Umowa Ubezpieczenia zostaje zawarta z dniem wskazanym w §3 ust. 4, z zastrzeżeniem §6 ust. 5.

Okres Odpowiedzialności (okres ubezpieczenia)

§5

1. Okres Odpowiedzialności (okres ubezpieczenia) rozpoczyna się w dniu zawarcia Umowy Ubezpieczenia.
2. Okres Odpowiedzialności (okres ubezpieczenia) w stosunku do danego Ubezpieczonego kończy się i Umowa Ubezpieczenia wygasa:
  - 1) z dniem zgonu Ubezpieczonego lub
  - 2) z dniem odstąpienia przez Ubezpieczającego od Umowy Ubezpieczenia lub
  - 3) z dniem rozwiązania Umowy Ubezpieczenia na skutek jej wypowiedzenia przez Ubezpieczającego lub
  - 4) z ostatnim dniem miesiąca kalendarzowego, w którym Wartość Rachunku jest zbyt niska, aby było możliwe pobranie Opłaty Administracyjnej oraz Opłaty za ryzyko lub
  - 5) z dniem likwidacji ostatniego z Ubezpieczeniowych Funduszy Kapitałowych oferowanego w ramach Umów Ubezpieczenia na życie z Ubezpieczeniowym Funduszem Kapitałowym „FWR OPTYMALNY PORTFEL”;w zależności od tego, co nastąpi pierwsze.

Składka Podstawowa i Składka Dodatkowa

§6

1. Do zapłaty Składki Podstawowej zobowiązany jest Ubezpieczający. Ubezpieczający uprawniony jest do zapłaty Składki Dodatkowej. Minimalną wysokość Składki Podstawowej, minimalną oraz maksymalną wysokość Składki Dodatkowej określa „Tabela Opłat i Limitów”.
2. Kwota na poczet Składki Podstawowej płatna jest na rachunek bankowy Ubezpieczyciela wskazany we Wniosku o zawarcie Umowy Ubezpieczenia. Numer rachunku bankowego Ubezpieczyciela do wpłaty kwoty na poczet Składki Podstawowej wskazany we Wniosku o zawarcie Umowy Ubezpieczenia jest unikalny dla każdego Wniosku o zawarcie Umowy Ubezpieczenia i ściśle powiązany z numerem danej Polisy. Zapłata kwoty na poczet Składki Podstawowej na niewłaściwy rachunek bankowy może skutkować zwrotem kwoty na poczet Składki Podstawowej jako niezidentyfikowanych środków i niezawarciem Umowy Ubezpieczenia
3. Kwota na poczet Składki Podstawowej powinna zostać zapłacona w ciągu **30 dni** od dnia złożenia podpisanego Wniosku o zawarcie Umowy

Ubezpieczenia. Składka Podstawowa płatna jest jednorazowo z góry za cały Okres Odpowiedzialności Ubezpieczyciela. Kwota zapłacona na poczet Składki Podstawowej musi odpowiadać Składce Podstawowej wskazanej we Wniosku o zawarcie Umowy Ubezpieczenia. W poleceniu przelewu zaleca się podać: **numer PESEL Ubezpieczającego lub serię i numer paszportu, jeżeli Ubezpieczający jest obcokrajowcem oraz serię i numer Polisy podany we Wniosku o zawarcie Umowy Ubezpieczenia.**

4. Zapłacona kwota na poczet Składki Podstawowej w terminie wskazanym w ust. 3 i wysokości wskazanej we Wniosku o zawarcie Umowy Ubezpieczenia, zaliczona zostanie z dniem rozpoczęcia Okresu Odpowiedzialności (okresu ubezpieczenia) na poczet Składki Podstawowej.
5. W przypadku niezapłacenia kwoty na poczet Składki Podstawowej w terminie wskazanym w ust. 3 lub zapłacenia kwoty na poczet Składki Podstawowej niższej niż wskazana we Wniosku o zawarcie Umowy Ubezpieczenia wysokość Składki Podstawowej, Umowa Ubezpieczenia nie zostanie zawarta. W przypadku zapłaty kwoty na poczet Składki Podstawowej niższej niż wskazana we Wniosku o zawarcie Umowy Ubezpieczenia wysokość Składki Podstawowej, zapłacone środki pieniężne zostaną zwrócone w ciągu 5 Dni Roboczych od upływu terminu, o którym mowa w ust. 3, na rachunek bankowy z którego została dokonana wpłata. W przypadku, gdy zapłacona kwota na poczet Składki Podstawowej jest wyższa niż zadeklarowana wysokość Składki Podstawowej, kwota nadpłaty zostanie zwrócona na rachunek bankowy, z którego została dokonana wpłata w terminie 5 Dni Roboczych od daty uznania rachunku bankowego Ubezpieczyciela. W przypadku, gdy kwota na poczet Składki Podstawowej zostanie zapłacona po upływie terminu, o którym mowa w ust. 3, Ubezpieczyciel zwróci zapłacone środki pieniężne na rachunek bankowy, z którego została dokonana wpłata, w terminie 5 Dni Roboczych od daty uznania rachunku bankowego Ubezpieczyciela. W każdym przypadku, gdy zwrot środków pieniężnych na rachunek bankowy, z którego została dokonana wpłata nie jest możliwy, środki pieniężne zostaną zwrócone na rachunek bankowy wskazany we Wniosku o zawarcie Umowy Ubezpieczenia lub w oświadczeniu o zmianie danych do Umowy Ubezpieczenia.
6. Z zastrzeżeniem ust. 5, ust. 7 i ust. 9 oraz §22, Ubezpieczyciel nabywa Jednostki Uczestnictwa UFK poszczególnych Ubezpieczeniowych Funduszy Kapitałowych według Wartości Jednostki Uczestnictwa UFK najpóźniej z 3. Dnia Wyceny następującego po Dniu Zapłaty Kwoty Na Poczet Składki Podstawowej.
7. Ubezpieczyciel nabywa Jednostki Uczestnictwa UFK danego UFK zamieszczonego w kategorii „Grupa 4” w Wykazie Ubezpieczeniowych Funduszy Kapitałowych według wartości Jednostki Uczestnictwa UFK równej Wartości Jednostki Uczestnictwa Funduszu Inwestycyjnego stanowiącej Aktywa danego Ubezpieczeniowego Funduszu Kapitałowego najpóźniej z drugiego dnia wyceny Jednostki Uczestnictwa Funduszu Inwestycyjnego tego Funduszu Inwestycyjnego przypadającego po Dniu Zapłaty Kwoty Na Poczet Składki Podstawowej. Informacja o dniu wyceny Jednostek Uczestnictwa Funduszu Inwestycyjnego znajduje się w obowiązującym prospekcie informacyjnym oraz statucie danego Funduszu Inwestycyjnego, a dodatkowo w „Tabeli Opłat i Limitów” została podana informacja aktualna na dzień złożenia Wniosku o zawarcie Umowy Ubezpieczenia.
8. Liczba Jednostek Uczestnictwa UFK każdego z Ubezpieczeniowych Funduszy Kapitałowych zapisanych na Rachunku w ramach Subkonta Składki Podstawowej równa jest ilorazowi części kwoty Składki Podstawowej, za którą nastąpiło nabycie Jednostek Uczestnictwa UFK danego Ubezpieczeniowego Funduszu Kapitałowego oraz Wartości Jednostki Uczestnictwa UFK danego Ubezpieczeniowego Funduszu Kapitałowego najpóźniej z 3. Dnia Wyceny następującego po Dniu Zapłaty Kwoty Na Poczet Składki Podstawowej, z zastrzeżeniem ust. 7.
9. W przypadku, gdy Dyspozycja, o której mowa ust. 6-7 dotyczy likwidowanego Ubezpieczeniowego Funduszu Kapitałowego lub Ubezpieczeniowego Funduszu Kapitałowego, którego dotyczy zawieszenie wykonywania Dyspozycji, o którym mowa w §8 ust. 9 nie mają zastosowania zapisy §8 ust. 5 i §8 ust. 9-10, w zakresie obowiązków informacyjnych Ubezpieczyciela. W takim przypadku Ubezpieczeniowy Fundusz Kapitałowy będący w likwidacji, zlikwidowany albo którego dotyczy zawieszenie, zostanie zastąpiony domyślnym Ubezpieczeniowym Funduszem Kapitałowy, a zapis §8 ust. 7 będzie miał odpowiednie zastosowanie. Ubezpieczyciel w terminie 7. Dni Roboczych od daty zrealizowania Dyspozycji, o której mowa w ust. 6-7, przekazuje Ubezpieczającemu informację o nabyciu Jednostek Uczestnictwa UFK domyślnego Ubezpieczeniowego Funduszu Kapitałowego w formie pisemnej albo na adres e-mail podany przez Ubezpieczającego lub za pośrednictwem Serwisu, jeśli Ubezpieczający wyraził zgodę na przekazywanie informacji przy wykorzystaniu tych sposobów komunikacji, a Ubezpieczający niezwłocznie przekazuje informację o zaistniałej sytuacji Ubezpieczonemu.
10. Składka Dodatkowa płatna jest na rachunek bankowy Ubezpieczyciela do wpłaty Składki Dodatkowej, wskazany we Wniosku o zawarcie Umowy Ubezpieczenia. Numer rachunku bankowego Ubezpieczyciela do wpłaty Składki Dodatkowej, wskazany we Wniosku o zawarcie Umowy Ubezpieczenia jest unikalny dla każdego Wniosku o zawarcie Umowy Ubezpieczenia i ściśle powiązany z numerem danej Polisy. Zapłata Składki Dodatkowej na niewłaściwy rachunek bankowy może skutkować zwrotem Składki Dodatkowej jako niezidentyfikowanych środków. W poleceniu przelewu zaleca się podać: **numer PESEL Ubezpieczającego lub serię i numer paszportu, jeżeli Ubezpieczający jest obcokrajowcem oraz serię i numer Polisy podany we Wniosku o zawarcie Umowy Ubezpieczenia.**
11. W przypadku, gdy na dzień wpłaty kwoty środków pieniężnych na rachunek bankowy Ubezpieczyciela do wpłaty Składek Dodatkowej (dzień uznania rachunku bankowego Ubezpieczyciela), nie została wskazana Alokacja Składki Dodatkowej Zainwestowanej, o której mowa w §9 ust. 2-3, zapłacona Składka Dodatkowa zostanie zwrócona na rachunek bankowy, z którego została dokonana wpłata, w terminie 5 Dni Roboczych od daty uznania rachunku bankowego Ubezpieczyciela. Jeżeli kwota środków pieniężnych wpłaconych na rachunek bankowy Ubezpieczyciela do wpłaty Składki Dodatkowej jest niższa niż wysokość minimalnej Składki Dodatkowej określona w „Tabeli Opłat i Limitów”, zapłacone środki pieniężne zostaną zwrócone na rachunek bankowy, z którego została dokonana wpłata, w terminie 5 Dni Roboczych od daty uznania rachunku bankowego Ubezpieczyciela. W przypadku, gdy kwota środków pieniężnych wpłaconych na rachunek bankowy Ubezpieczyciela do wpłaty Składki Dodatkowej jest wyższa niż wysokość maksymalnej Składki Dodatkowej określona w „Tabeli Opłat i Limitów”, kwota nadpłaty zostanie zwrócona na rachunek bankowy, z którego została dokonana wpłata, w terminie 5 Dni Roboczych od daty uznania rachunku bankowego Ubezpieczyciela. W każdym przypadku, gdy zwrot środków pieniężnych na rachunek bankowy, z którego została dokonana wpłata nie jest możliwy, środki pieniężne zostaną zwrócone na rachunek bankowy wskazany we Wniosku o zawarcie Umowy Ubezpieczenia lub w oświadczeniu o zmianie danych do Umowy Ubezpieczenia.
12. Z zastrzeżeniem ust. 11 i ust. 13 oraz §22, Ubezpieczyciel nabywa za Składkę Dodatkową Zainwestowaną Jednostki Uczestnictwa UFK poszczególnych Ubezpieczeniowych Funduszy Kapitałowych według Wartości Jednostki Uczestnictwa UFK najpóźniej z 3. Dnia Wyceny następującego po dniu

zapłaty Składki Dodatkowej, ale nie z wcześniejszego niż z 3. Dnia Wyceny następującego po dniu rozpoczęcia Okresu Odpowiedzialności, przy czym ust. 7 i 8 mają odpowiednio zastosowanie.

13. W przypadku, gdy Dyspozycja, o której mowa ust. 12 dotyczy likwidowanego Ubezpieczeniowego Funduszu Kapitałowego lub Ubezpieczeniowego Funduszu Kapitałowego, którego dotyczy zawieszenie wykonywania Dyspozycji, o którym mowa w §8 ust. 9, nie mają zastosowania zapisy §8 ust. 5 i §8 ust. 9-10, w zakresie obowiązków informacyjnych Ubezpieczyciela. W takim przypadku Ubezpieczyciel nie zrealizuje Dyspozycji. Ubezpieczyciel w terminie 14. Dni Roboczych od dnia zapłaty Składki Dodatkowej (data uznania rachunku bankowego Ubezpieczyciela), zwraca Składkę Dodatkową na rachunek bankowy, z którego została dokonana wpłata i przekazuje Ubezpieczającemu informację o zwrocie Składki Dodatkowej w formie pisemnej albo na adres e-mail podany przez Ubezpieczającego lub za pośrednictwem Serwisu, jeśli Ubezpieczający wyraził zgodę na przekazywanie informacji przy wykorzystaniu tych sposobów komunikacji, a Ubezpieczający niezwłocznie przekazuje informację w tym zakresie Ubezpieczonemu. W przypadku, gdy zwrot Składki Dodatkowej na rachunek bankowy, z którego została dokonana wpłata, nie jest możliwy, środki pieniężne zostaną zwrócone na rachunek bankowy wskazany we Wniosku o zawarcia Umowy Ubezpieczenia lub w oświadczeniu o zmianie danych do Umowy Ubezpieczenia.

Opłaty

§7

1. Ubezpieczyciel pobiera następujące opłaty:
  - 1) Opłatę Wstępną od Składki Dodatkowej,
  - 2) Opłatę Administracyjną,
  - 3) Opłatę za ryzyko,
  - 4) Opłatę Likwidacyjną,
  - 5) Opłatę za Konwersję.
2. Wysokość opłat wymienionych w ust. 1 określa „Tabela Opłat i Limitów”. „Tabela Opłat i Limitów” jest podpisywana przez Ubezpieczającego oraz Ubezpieczonego wraz z Wnioskiem o zawarcie Umowy Ubezpieczenia.
3. Opłata Wstępna od Składki Dodatkowej stanowi opłatę przeznaczoną na pokrycie części kosztów pośrednictwa ubezpieczeniowego przypadających na daną Umowę Ubezpieczenia. Opłata Wstępna od Składki Dodatkowej naliczana jest procentowo zgodnie z „Tabelą Opłat i Limitów” od wysokości Składki Dodatkowej i pobierana jest ze Składki Dodatkowej w pierwszym Dniu Wyceny po dniu zapłaty Składki Dodatkowej.

Przykład*:

Ubezpieczający zapłacił Składkę Dodatkową w wysokości 20 000 zł (słownie: dwadzieścia tysięcy złotych). Opłata Wstępna od Składki Dodatkowej wynosi 0,5% Składki Dodatkowej, zatem Składka Dodatkowa Zainwestowana jest równa 19 900 zł (słownie: dziewiętnaście tysięcy dziewięćset złotych).

4. Opłata Administracyjna stanowi opłatę przeznaczoną na pokrycie kosztów czynności administrowania ubezpieczeniem oraz kosztu pośrednictwa ubezpieczeniowego przypadającego na daną Umowę Ubezpieczenia, a także stanowi wynagrodzenie Ubezpieczyciela za obsługę danej Umowy Ubezpieczenia. Opłata Administracyjna naliczana jest procentowo w wysokości określonej w „Tabeli Opłat i Limitów” od Wartości Rachunku. Opłata Administracyjna naliczana jest tylko za te dni, w których trwał Okres Odpowiedzialności, przyjmując że rok ma 365 dni. Opłata Administracyjna pobierana jest za dany miesiąc kalendarzowy po jego zakończeniu, poprzez umorzenie na Rachunku odpowiedniej liczby Jednostek Uczestnictwa UFK poszczególnych UFK według Wartości Jednostki Uczestnictwa UFK z ostatniego Dnia Wyceny danego miesiąca kalendarzowego, za który Opłata Administracyjna jest pobierana, w proporcjach równych udziałowi poszczególnych Ubezpieczeniowych Funduszy Kapitałowych określonego na ostatni dzień danego miesiąca kalendarzowego, za który Opłata Administracyjna jest pobierana, z zastrzeżeniem zdania następnego. W razie likwidacji Rachunku, Opłata Administracyjna za dany miesiąc kalendarzowy, w którym Rachunek został zlikwidowany, naliczana jest za te dni miesiąca kalendarzowego, w których trwał Okres Odpowiedzialności i pobierana jest poprzez pomniejszenie kwoty do wypłaty otrzymanej w wyniku umorzenia Jednostek Uczestnictwa UFK poszczególnych Ubezpieczeniowych Funduszy Kapitałowych o wartość Opłaty Administracyjnej. W razie, gdy Wartość Rachunku jest zbyt niska, aby było możliwe pobranie Opłaty Administracyjnej naliczonej za każdy dzień danego miesiąca kalendarzowego, w którym trwał Okres Odpowiedzialności, Opłata Administracyjna pobierana jest po zakończeniu danego miesiąca kalendarzowego poprzez umorzenie na Rachunku wszystkich Jednostek Uczestnictwa UFK poszczególnych Ubezpieczeniowych Funduszy Kapitałowych.
5. Opłata za ryzyko stanowi opłatę przeznaczoną na pokrycie kosztu udzielanej ochrony ubezpieczeniowej z tytułu zgonu Ubezpieczonego. Wysokość Opłaty za ryzyko jest określona w „Tabeli Opłat i Limitów”. Opłata za ryzyko naliczana jest procentowo od Wartości Rachunku albo, w przypadku odstąpienia od Umowy Ubezpieczenia przez Ubezpieczającego lub otrzymania przez Ubezpieczyciela lub Przedstawiciela Ubezpieczyciela zawiadomienia o zgonie Ubezpieczonego przed zmianą Składki Podstawowej na Jednostki Uczestnictwa UFK poszczególnych Ubezpieczeniowych Funduszy Kapitałowych, o której mowa w §6 ust. 6-7 lub przed zmianą Składek Dodatkowych Zainwestowanych na Jednostki Uczestnictwa UFK poszczególnych UFK, o których w mowa w §6 ust. 12, Opłata za ryzyko naliczana jest procentowo od Składki Podstawowej oraz Składek Dodatkowych, jeśli zostały zapłacone. Opłata za ryzyko naliczana jest tylko za te dni, w których trwał Okres Odpowiedzialności, przyjmując że rok ma 365 dni. Opłata za ryzyko pobierana jest za dany miesiąc kalendarzowy po jego zakończeniu, poprzez umorzenie na Rachunku odpowiedniej liczby Jednostek Uczestnictwa UFK poszczególnych UFK według Wartości Jednostki Uczestnictwa UFK z ostatniego Dnia Wyceny danego miesiąca kalendarzowego, za który Opłata za ryzyko jest pobierana, w proporcjach równych udziałowi poszczególnych Ubezpieczeniowych Funduszy Kapitałowych określonego na ostatni dzień danego miesiąca kalendarzowego, za który Opłata za ryzyko jest pobierana. W przypadku odstąpienia

od Umowy Ubezpieczenia przez Ubezpieczającego lub otrzymania przez Ubezpieczyciela lub Przedstawiciela Ubezpieczyciela zawiadomienia o zgonie Ubezpieczonego przed zamianą Składki Podstawowej na Jednostki Uczestnictwa UFK poszczególnych UFK, o której mowa w §6 ust. 6-7 lub przed zamianą Składek Dodatkowych Zainwestowanych na Jednostki Uczestnictwa UFK poszczególnych UFK, o której mowa w §6 ust. 12, Opłata za ryzyko pobierana jest poprzez pomniejszenie kwoty do wypłaty o wartość Opłaty za ryzyko. W razie, gdy Wartość Rachunku jest zbyt niska, aby było możliwe pobranie Opłaty za ryzyko naliczonej za każdy dzień danego miesiąca kalendarzowego, w którym trwał Okres Odpowiedzialności, Opłata za ryzyko pobierana jest po zakończeniu danego miesiąca kalendarzowego poprzez umorzenie na Rachunku wszystkich Jednostek Uczestnictwa UFK poszczególnych UFK.

6. Opłata Likwidacyjna pobierana jest w przypadku dokonania Całkowitego Wykupu w związku z wypowiedzeniem Umowy Ubezpieczenia przez Ubezpieczającego, o którym mowa w §18 lub w przypadku dokonania Częściowego Wykupu, o którym mowa w §19. Opłata Likwidacyjna stanowi opłatę na pokrycie kosztów poniesionych przez Ubezpieczyciela w związku z zawarciem Umowy Ubezpieczenia z danym Ubezpieczającym i objęciem Ubezpieczonego ochroną ubezpieczeniową. Koszty te rozłożone są na cały zakładany minimalny okres trwania zawartej Umowy Ubezpieczenia, a tym samym na cały zakładany minimalny Okres Odpowiedzialności. Zakładany minimalny okres trwania danej Umowy Ubezpieczenia to 36 Miesiący Odpowiedzialności. Opłata Likwidacyjna ma na celu pokrycie tej części kosztów poniesionych przez Ubezpieczyciela w związku z zawarciem danej Umowy Ubezpieczenia, których w związku z wcześniejszym zakończeniem Okresu Odpowiedzialności, niż zakładany minimalny Okres Odpowiedzialności, Ubezpieczyciel nie będzie mógł pokryć w przyszłości. Opłata Likwidacyjna pokrywa także koszty związane z czynnościami podejmowanymi w związku z umorzeniem Jednostek Uczestnictwa UFK poszczególnych UFK na Rachunku, realizacją Całkowitego Wykupu w związku z wypowiedzeniem Umowy Ubezpieczenia przez Ubezpieczającego lub realizacją Częściowego Wykupu. Sposób naliczania Opłaty Likwidacyjnej oraz wysokość Opłaty Likwidacyjnej wskazane są w „Tabeli Opłat i Limitów”. Pobranie następuje poprzez pomniejszenie kwoty do wypłaty otrzymanej w wyniku umorzenia Jednostek Uczestnictwa UFK poszczególnych UFK o wartość Opłaty Likwidacyjnej. Począwszy od 37. Miesiąca Odpowiedzialności Opłata Likwidacyjna nie jest pobierana.
7. Opłata za Konwersję stanowi opłatę przeznaczoną na pokrycie kosztu dokonania Konwersji, o której mowa w §10. Wysokość Opłaty za Konwersję wskazana jest kwotowo w „Tabeli Opłat i Limitów”. Pobranie następuje nie później niż w ciągu 5 Dni Roboczych od daty zrealizowania Konwersji, z zastrzeżeniem §22, poprzez umorzenie na Rachunku na Subkoncie Składki Podstawowej albo Subkoncie Składek Dodatkowych, w ramach którego dokonywana jest Konwersja, odpowiedniej liczby Jednostek Uczestnictwa UFK poszczególnych UFK według Wartości Jednostki Uczestnictwa UFK najpóźniej z 5. Dnia Wyceny po dniu złożenia wniosku o Konwersję za pośrednictwem Serwisu albo najpóźniej z 5. Dnia Wyceny od dnia doręczenia do Ubezpieczyciela lub Przedstawiciela Ubezpieczyciela oryginału wniosku o dokonanie Konwersji w formie pisemnej w proporcjach równych udziałowi poszczególnych Ubezpieczeniowych Funduszy Kapitałowych w Subkoncie Składki Podstawowej albo Subkoncie Składek Dodatkowych, określone w dacie zrealizowania Dyspozycji Konwersji. Opłata za Konwersję nie jest pobierana w przypadku, o którym mowa §8 ust. 8 oraz innych przypadkach, określonych w niniejszych OWU.

Ubezpieczeniowe Fundusze Kapitałowe

§8

1. Zasady funkcjonowania Ubezpieczeniowych Funduszy Kapitałowych, w szczególności charakterystykę Aktywów Ubezpieczeniowych Funduszy Kapitałowych, kryteria ich doboru, zasady ich dywersyfikacji i inne ograniczenia inwestycyjne oraz sposób wyceny poszczególnych Jednostek Uczestnictwa UFK, określa Regulamin Ubezpieczeniowych Funduszy Kapitałowych.
2. Ubezpieczyciel ma prawo do utworzenia nowego Ubezpieczeniowego Funduszu Kapitałowego w trakcie trwania Umowy Ubezpieczenia. W takim przypadku nowy Ubezpieczeniowy Fundusz Kapitałowy jest dodawany do Wykazu Ubezpieczeniowych Funduszy Kapitałowych.
3. W przypadku, o którym mowa w ust. 2, Ubezpieczyciel poinformuje Ubezpieczających o utworzeniu nowego Ubezpieczeniowego Funduszu Kapitałowego, w szczególności jego nazwie i strategii inwestycyjnej, w terminie 30 dni przed planowaną datą utworzenia danego Ubezpieczeniowego Funduszu Kapitałowego. Ubezpieczyciel poinformuje Ubezpieczających o utworzeniu Ubezpieczeniowego Funduszu Kapitałowego poprzez zamieszczenie zmienionego Wykazu Ubezpieczeniowych Funduszy Kapitałowych na stronie internetowej Ubezpieczyciela: <http://www.tueuropa.pl> oraz poprzez przekazanie zmienionego Wykazu Ubezpieczeniowych Funduszy Kapitałowych za pośrednictwem Serwisu lub na adres e-mail podany przez Ubezpieczającego, jeśli Ubezpieczający wyraził zgodę na przekazywanie informacji przy wykorzystaniu tych sposobów komunikacji.
4. Ubezpieczyciel likwiduje Ubezpieczeniowy Fundusz Kapitałowy w trakcie trwania Umowy Ubezpieczenia w przypadku, gdy Fundusz Inwestycyjny, którego Jednostki Uczestnictwa Funduszu Inwestycyjnego stanowią Aktywa tego Ubezpieczeniowego Funduszu Kapitałowego, został zlikwidowany lub w przypadku zaistnienia uwarunkowań prawnych uniemożliwiających dalsze funkcjonowanie Ubezpieczeniowego Funduszu Kapitałowego. W przypadku likwidacji Ubezpieczeniowego Funduszu Kapitałowego jest on usuwany z Wykazu Ubezpieczeniowych Funduszy Kapitałowych.
5. W przypadku, o którym mowa w ust. 4, Ubezpieczyciel poinformuje Ubezpieczających o likwidacji danego Ubezpieczeniowego Funduszu Kapitałowego w terminie 30 dni przed planowaną datą likwidacji danego Ubezpieczeniowego Funduszu Kapitałowego, a w przypadku likwidacji danego Ubezpieczeniowego Funduszu Kapitałowego z przyczyn niezależnych od Ubezpieczyciela, w terminie 30 dni od dnia otrzymania informacji przez Ubezpieczyciela. Ubezpieczyciel poinformuje Ubezpieczających o likwidacji Ubezpieczeniowego Funduszu Kapitałowego poprzez zamieszczenie zmienionego Wykazu Ubezpieczeniowych Funduszy Kapitałowych na stronie internetowej Ubezpieczyciela: <http://www.tueuropa.pl> oraz poprzez przekazanie zmienionego Wykazu Ubezpieczeniowych Funduszy Kapitałowych za pośrednictwem Serwisu lub na adres e-mail podany przez Ubezpieczającego, jeśli Ubezpieczający wyraził zgodę na przekazywanie informacji przy wykorzystaniu tych sposobów komunikacji.
6. Informacja, o której mowa w ust. 5 zawiera:
  - 1) nazwę likwidowanego Ubezpieczeniowego Funduszu Kapitałowego,

- 2) datę likwidacji,
  - 3) termin, w jakim można złożyć Dyspozycję Konwersji, jeżeli złożenie Dyspozycji Konwersji jest możliwe,
  - 4) nazwę domyślnego Ubezpieczeniowego Funduszu Kapitałowego oferowanego w ramach Umów Ubezpieczenia na życie z Ubezpieczeniowym Funduszem Kapitałowym „FWR OPTYMALNY PORTFEL”, na którego Jednostki Uczestnictwa UFK zostaną zamienione Jednostki Uczestnictwa UFK likwidowanego Ubezpieczeniowego Funduszu Kapitałowego, jeżeli Ubezpieczający nie złoży Dyspozycji Konwersji w terminie, o którym mowa w pkt. 3),
  - 5) datę, w której zostanie zlecona zamiana Jednostek Uczestnictwa UFK likwidowanego Ubezpieczeniowego Funduszu Kapitałowego, zapisanych na Rachunkach poszczególnych Ubezpieczających, którzy nie złożyli Dyspozycji Konwersji w terminie, o którym mowa w pkt. 3), na Jednostki Uczestnictwa UFK domyślnego Ubezpieczeniowego Funduszu Kapitałowego, o którym mowa w pkt. 4),
  - 6) dzień, po którym nie będą wykonane Dyspozycje, w wyniku których następuje nabycie lub umorzenie Jednostek Uczestnictwa UFK likwidowanego Ubezpieczeniowego Funduszu Kapitałowego.
7. Domyślny Ubezpieczeniowy Fundusz Kapitałowy, o którym mowa w ust. 6 pkt. 4) będzie Ubezpieczeniowym Funduszem Kapitałowym, którego cel i strategia inwestycyjna są według najlepszej wiedzy Ubezpieczyciela, najbardziej zbliżone do celu oraz strategii inwestycyjnej likwidowanego Ubezpieczeniowego Funduszu Kapitałowego.
  8. W przypadku zrealizowania Dyspozycji Konwersji związanej z likwidacją UFK nie jest pobierana Opłata za Konwersję.
  9. Ubezpieczyciel ma prawo do zawieszenia wykonywania Dyspozycji, w wyniku których następuje nabycie lub umorzenie Jednostek Uczestnictwa UFK danego Ubezpieczeniowego Funduszu Kapitałowego, w przypadku gdy Fundusz Inwestycyjny, którego Jednostki Uczestnictwa Funduszu Inwestycyjnego stanowiące Aktywa tego Ubezpieczeniowego Funduszu Kapitałowego, zawiesił zbywanie i odkupywanie Jednostek Uczestnictwa Funduszu Inwestycyjnego lub zawiesił wycenę Jednostek Uczestnictwa Funduszu Inwestycyjnego, z zastrzeżeniem ust. 11. Ubezpieczyciel poinformuje Ubezpieczających o zawieszeniu wykonywania Dyspozycji, w wyniku których następuje nabycie lub umorzenie Jednostek Uczestnictwa UFK Ubezpieczeniowego Funduszu Kapitałowego, którego zawieszenie dotyczy, w terminie 7 Dni Roboczych od dnia otrzymania informacji przez Ubezpieczyciela. Informacja o zawieszeniu i jego przyczynie, dzień, po którym nie będą wykonane Dyspozycje, w wyniku których następuje nabycie lub umorzenie Jednostek Uczestnictwa UFK Ubezpieczeniowego Funduszu Kapitałowego, którego zawieszenie dotyczy, zostanie przekazana Ubezpieczającym poprzez zamieszczenie informacji na stronie internetowej Ubezpieczyciela: <http://www.tueuropa.pl> oraz poprzez przekazanie informacji za pośrednictwem Serwisu lub na adres e-mail podany przez Ubezpieczającego jeśli Ubezpieczający wyraził zgodę na przekazywanie informacji przy wykorzystaniu tych sposobów komunikacji.
  10. W przypadku, o którym mowa w ust. 9, Ubezpieczyciel poinformuje Ubezpieczających o wznowieniu możliwości wykonywania Dyspozycji, w wyniku których następuje nabycie lub umorzenie Jednostek Uczestnictwa UFK Ubezpieczeniowego Funduszu Kapitałowego, którego zawieszenie dotyczyło, nie później niż w terminie 7 Dni Roboczych od dnia otrzymania informacji w tym zakresie przez Ubezpieczyciela. Informacja, o której mowa w zdaniu pierwszym, zostanie przekazana Ubezpieczającym poprzez zamieszczenie informacji na stronie internetowej Ubezpieczyciela: <http://www.tueuropa.pl> oraz poprzez przekazanie informacji za pośrednictwem Serwisu lub na adres e-mail podany przez Ubezpieczającego, jeśli Ubezpieczający wyraził zgodę na przekazywanie informacji przy wykorzystaniu tych sposobów komunikacji.
  11. Ubezpieczyciel nie zawiesza wykonywania Dyspozycji Całkowitego Wykupu w związku z odstąpieniem od Umowy Ubezpieczenia lub wypowiedzeniem Umowy Ubezpieczenia przez Ubezpieczającego oraz Całkowitego Wykupu realizowanego przez Ubezpieczyciela w przypadku, o którym mowa w §13 ust. 2 pkt. 1).
  12. Ubezpieczyciel może zmienić wykaz Ubezpieczeniowych Funduszy Kapitałowych oferowanych w ramach Umów Ubezpieczenia na życie i dożycie z Ubezpieczeniowym Funduszem Kapitałowym „FWR OPTYMALNY PORTFEL” wprowadzając do oferty nowy UFK lub zaprzestając oferowania danego UFK, przy czym zaprzestanie oferowania danego UFK nie ma zastosowania do Umów Ubezpieczenia zawartych do dnia zaprzestania oferowania tego UFK.

Alokacja Składki Podstawowej i Składki Dodatkowej Zainwestowanej

§9

1. Ubezpieczający we Wniosku o zawarcie Umowy Ubezpieczenia, wskazuje co najmniej jeden Ubezpieczeniowy Fundusz Kapitałowy, którego Jednostki Uczestnictwa UFK zostaną nabyte za Składkę Podstawową. Suma udziałów kwoty Składki Podstawowej w poszczególnych Ubezpieczeniowych Funduszach Kapitałowych musi stanowić 100%, z zastrzeżeniem, iż udział każdego Ubezpieczeniowego Funduszu Kapitałowego powinien być określony procentowo, z dokładnością do 1% i wynosić co najmniej 10% Składki Podstawowej, ale nie mniej niż minimalna wysokość jednorazowej kwoty nabycia Jednostek Uczestnictwa UFK danego UFK określona w „Tabeli Opłat i Limitów”. Ubezpieczeniowe Fundusze Kapitałowe możliwe do wyboru przez Ubezpieczającego wskazane są w Wykazie Ubezpieczeniowych Funduszy Kapitałowych.
2. Ubezpieczający we Wniosku o zawarcie Umowy Ubezpieczenia może wskazać co najmniej jeden Ubezpieczeniowy Fundusz Kapitałowy, którego Jednostki Uczestnictwa UFK zostaną nabyte za Składkę Dodatkową Zainwestowaną. Suma udziałów kwoty Składki Dodatkowej Zainwestowanej w poszczególnych Ubezpieczeniowych Funduszach Kapitałowych musi stanowić 100%, z zastrzeżeniem, iż udział każdego Ubezpieczeniowego Funduszu Kapitałowego powinien być określony procentowo, z dokładnością do 1% i wynosić co najmniej 10% Składki Dodatkowej Zainwestowanej, ale nie mniej niż minimalna wysokość jednorazowej kwoty nabycia Jednostek Uczestnictwa UFK danego UFK określona w „Tabeli Opłat i Limitów”. Ubezpieczeniowe Fundusze Kapitałowe możliwe do wyboru przez Ubezpieczającego wskazane są w Wykazie Ubezpieczeniowych Funduszy Kapitałowych. Z zastrzeżeniem ust. 3, w przypadku nie wskazania we Wniosku o zawarcie Umowy Ubezpieczenia Alokacji Składki Dodatkowej Zainwestowanej, zapłacona Składka Dodatkowa zostanie zwrócona na rachunek bankowy, z którego została dokonana wpłata,

w terminie 5 Dni Roboczych od daty uznania rachunku bankowego Ubezpieczyciela. W każdym przypadku, gdy zwrot Składki Dodatkowej na rachunek bankowy, z którego została dokonana wpłata nie jest możliwy, Składka Dodatkowa zostanie zwrócona na rachunek bankowy wskazany we Wniosku o zawarcie Umowy Ubezpieczenia lub w oświadczeniu o zmianie danych do Umowy Ubezpieczenia.

3. Ubezpieczający w każdym czasie może wskazać Alokację Składki Dodatkowej Zainwestowanej, jeśli Alokacja Składki Dodatkowej Zainwestowanej nie została wskazana we Wniosku o zawarcie Umowy Ubezpieczenia a także może w każdym czasie zmienić Alokację Składki Dodatkowej Zainwestowanej, o której mowa w ust. 2 poprzez złożenie Dyspozycji zmiany Alokacji Składki Dodatkowej Zainwestowanej, zgodnie z zasadami określonymi w ust.2:
  - 1) za pośrednictwem Serwisu lub
  - 2) zawiadamiając o tym Ubezpieczyciela lub Przedstawiciela Ubezpieczyciela pisemnie, na przykład poprzez złożenie oświadczenia o zmianie Alokacji Składki Dodatkowej Zainwestowanej (wzór oświadczenia o zmianie Alokacji Składki Dodatkowej Zainwestowanej został pomocniczo przygotowany przez Ubezpieczyciela).
4. Podstawą do ustanowienia Alokacji Składki Dodatkowej Zainwestowanej, jeśli Alokacja Składki Dodatkowej Zainwestowanej nie została wskazana we Wniosku o zawarcie Umowy Ubezpieczenia oraz podstawą do dokonania zmiany Alokacji Składki Dodatkowej Zainwestowanej jest złożenie oświadczenia o zmianie Alokacji Składki Dodatkowej Zainwestowanej za pośrednictwem Serwisu, a w przypadku złożenia oświadczenia o zmianie Alokacji Składki Dodatkowej Zainwestowanej w formie pisemnej jest:
  - 1) okazanie Ubezpieczycielowi lub Przedstawicielowi Ubezpieczyciela dokumentu tożsamości Ubezpieczającego wskazującego imię, nazwisko i numer PESEL Ubezpieczającego lub serię i nr paszportu, jeżeli Ubezpieczający jest obcokrajowcem oraz
  - 2) złożenie Ubezpieczycielowi lub Przedstawicielowi Ubezpieczyciela prawidłowo wypełnionego i podpisanego przez Ubezpieczającego oświadczenia o zmianie Alokacji Składki Dodatkowej Zainwestowanej (pomocniczy wzór oświadczenia o zmianie Alokacji Składki Dodatkowej Zainwestowanej został przygotowany przez Ubezpieczyciela).

Konwersja

§10

1. Ubezpieczający może złożyć wniosek o dokonanie Konwersji do Ubezpieczyciela lub Przedstawiciela Ubezpieczyciela w formie pisemnej (pomocniczy wzór wniosku o dokonanie Konwersji w formie pisemnej został przygotowany przez Ubezpieczyciela) albo za pośrednictwem Serwisu. Minimalną kwotę Konwersji określa „Tabela Opłat i Limitów”. We wniosku o dokonanie Konwersji Ubezpieczający określa:
  - 1) Subkonto Składki Podstawowej albo Subkonto Składek Dodatkowych, w ramach którego ma nastąpić Konwersja,
  - 2) co najmniej jeden Ubezpieczeniowy Fundusz Kapitałowy, z którego ma nastąpić Konwersja,
  - 3) od 1% do 100% iloczynu bieżącej liczby Jednostek Uczestnictwa UFK danego UFK i Wartości Jednostki Uczestnictwa UFK tego UFK na Dzień Wyceny, ale nie mniej niż minimalna wysokość jednorazowej kwoty otrzymywanej poprzez umorzenia Jednostek Uczestnictwa UFK dotycząca danego UFK określona w „Tabeli Opłat i Limitów”, w przeciwnym wypadku Konwersji podlega 100% iloczynu bieżącej liczby Jednostek Uczestnictwa UFK danego UFK i Wartości Jednostki Uczestnictwa UFK tego UFK na Dzień Wyceny; procent powinien być określony z dokładnością do 1%,
  - 4) nie więcej niż 10 (słownie: dziesięć) Ubezpieczeniowych Funduszy Kapitałowych dostępnych w ramach danej Umowy Ubezpieczenia wskazanych w Wykazie Ubezpieczeniowych Funduszy Kapitałowych, na które ma nastąpić Konwersja,
  - 5) podział procentowy kwoty otrzymanej w wyniku umorzenia Jednostek Uczestnictwa UFK na poszczególne Ubezpieczeniowe Fundusze Kapitałowe, określony z dokładnością do 1% (suma procentowych udziałów kwoty otrzymanej w wyniku umorzenia Jednostek Uczestnictwa UFK wynosi 100%), przy czym kwota podlegająca Konwersji na dany Ubezpieczeniowy Fundusz Kapitałowy nie może być niższa niż minimalna wysokość kwoty nabycia Jednostek Uczestnictwa UFK dotycząca danego UFK określona w „Tabeli Opłat i Limitów”.

Przykład:

Ubezpieczający na Rachunku w ramach Subkonta Składki Podstawowej ma zapisane Jednostki Uczestnictwa UFK następujących Ubezpieczeniowych Funduszy Kapitałowych (i), dla $i=1,2,3$:

i (kol. a)	UFK (i) (kol. b)	liczba Jednostek Uczestnictwa UFK (kol. c)	Wartość Jednostki Uczestnictwa UFK w Dacie Wyceny (kol. d)	iloczyn wartości z kol. c i z kol. d (kol. e)
1	UFK1	50	200 zł	10 000 zł
2	UFK2	100	100 zł	10 000 zł
3	UFK3	50	50 zł	2 500 zł

Ubezpieczający wskazuje UFK (i) dla $i=1,2$, z których ma nastąpić Konwersja.

Następnie Ubezpieczający wskazuje od 1% do 100% kwoty wskazanej w kol. e z danego UFK (i) dla $i=1,2$, np.

UFK1 – 50%,

UFK2 – 20%,

Ubezpieczający wskazuje podział procentowy kwoty otrzymanej w wyniku umorzenia Jednostek Uczestnictwa UFK na UFK (i) dla $i=4,5$, np.

UFK4 - 50% UFK5 - 50%

2. Jeżeli Ubezpieczający we wniosku o Konwersję nie poda wszystkich informacji określonych w ust. 1 pkt. 1) – 5), Konwersja nie jest realizowana, z zastrzeżeniem ust. 6.

3. W przypadku, gdy Konwersja dotyczy likwidowanego lub zawieszonoego Ubezpieczeniowego Funduszu Kapitałowego, Konwersja nie jest realizowana, z zastrzeżeniem ust. 6.
4. Liczba bezpłatnych Konwersji zgłoszonych w formie pisemnej w danym Roku Odpowiedzialności jest określona w „Tabeli Opłat i Limitów”. Za każdą kolejną Konwersję zrealizowaną na wniosek zgłoszony w formie pisemnej w danym Roku Odpowiedzialności pobierana jest Opłata za Konwersję, o której mowa w §7 ust. 7. Za wszystkie Konwersje zrealizowane na wniosek zgłoszony za pośrednictwem Serwisu nie jest pobierana Opłata za Konwersję, o której mowa w §7 ust. 7. Konwersja nie zostanie zrealizowana przez Ubezpieczyciela w przypadku, gdy Wartość Subkonta Składki Podstawowej albo Wartość Subkonta Składek Dodatkowych w ramach, którego dokonywana jest Konwersja, jest zbyt niska, aby było możliwe pobranie Opłaty za Konwersję, z zastrzeżeniem ust. 6.
5. Podstawą do dokonania Konwersji jest złożenie wniosku o Konwersję za pośrednictwem Serwisu, a w przypadku złożenia wniosku o Konwersję w formie pisemnej jest:
  - 1) okazanie Ubezpieczycielowi lub Przedstawicielowi Ubezpieczyciela dokumentu tożsamości Ubezpieczającego wskazującego imię, nazwisko i numer PESEL Ubezpieczającego lub serię i nr paszportu, jeżeli Ubezpieczający jest obcokrajowcem oraz
  - 2) złożenie Ubezpieczycielowi lub Przedstawicielowi Ubezpieczyciela podpisanego przez Ubezpieczającego wniosku o dokonanie Konwersji (pomocniczy wzór wniosku o dokonanie Konwersji został przygotowany przez Ubezpieczyciela).
6. Ubezpieczyciel przekazuje Ubezpieczającemu informację o odmowie realizacji Konwersji i jej przyczynie w formie pisemnej albo na adres e-mail podany przez Ubezpieczającego lub za pośrednictwem Serwisu, jeśli Ubezpieczający wyraził zgodę na przekazywanie informacji przy wykorzystaniu tych sposobów komunikacji.
7. Ubezpieczyciel, z zastrzeżeniem §22, pomniejsza liczbę Jednostek Uczestnictwa UFK poszczególnych Ubezpieczeniowych Funduszy Kapitałowych zapisanych na Rachunku (umorzenie Jednostek Uczestnictwa UFK) według Wartości Jednostki Uczestnictwa UFK najpóźniej z 3. Dnia Wyceny po dniu złożenia wniosku o Konwersję za pośrednictwem Serwisu albo najpóźniej z 3. Dnia Wyceny od dnia doręczenia do Ubezpieczyciela lub Przedstawiciela Ubezpieczyciela oryginału wniosku o dokonanie Konwersji w formie pisemnej oraz zapisuje na Rachunku nabyte Jednostki Uczestnictwa UFK poszczególnych Ubezpieczeniowych Funduszy Kapitałowych, według Wartości Jednostki Uczestnictwa UFK najpóźniej z 5. Dnia Wyceny po dniu złożenia wniosku o Konwersję za pośrednictwem Serwisu albo najpóźniej z 5. Dnia Wyceny od dnia doręczenia do Ubezpieczyciela lub Przedstawiciela Ubezpieczyciela oryginału wniosku o dokonanie Konwersji w formie pisemnej.

Świadczenie Ubezpieczeniowe

§11

1. W razie zajścia Zdarzenia Ubezpieczeniowego, Ubezpieczyciel wypłaci Uposażonemu Świadczenie Ubezpieczeniowe po pobraniu stosownego podatku, w przypadku osiągnięcia dochodu z tytułu inwestowania Składki Podstawowej oraz Składek Dodatkowych Zainwestowanych, zgodnie z powszechnie obowiązującymi przepisami prawa.
2. W przypadku otrzymania przez Ubezpieczyciela lub Przedstawiciela Ubezpieczyciela zawiadomienia o zgonie Ubezpieczonego wysokość Świadczenia Ubezpieczeniowego w Wariantcie A jest równa wyższej z kwot:
  - a) $101\% * (\text{suma kwot otrzymanych w wyniku umorzenia bieżącej liczby Jednostek Uczestnictwa UFK poszczególnych UFK zapisanej na Rachunku po otrzymaniu zawiadomienia o zgonie Ubezpieczonego pomniejszonych o Opłatę Administracyjną, o której mowa w §7 ust. 4 oraz Opłatę za ryzyko, o której mowa w §7 ust. 5 oraz kwoty środków pieniężnych, za które nie zostało dokonane nabycie Jednostek Uczestnictwa UFK pomniejszonej o Opłatę za ryzyko, o której mowa w §7 ust. 5})$
  - b) sumie zapłaconej Składki Podstawowej oraz zapłaconych Składek Dodatkowych pomniejszonej o sumę wypłaconych kwot z tytułu zrealizowanych Dyspozycji Częściowego Wykupu przed pomniejszeniem o Opłatę Likwidacyjną, z zastrzeżeniem §12.
3. W przypadku otrzymania przez Ubezpieczyciela lub Przedstawiciela Ubezpieczyciela zawiadomienia o zgonie Ubezpieczonego wysokość Świadczenia Ubezpieczeniowego w Wariantcie B jest równa:

$$100,1\% * (\text{suma kwot otrzymanych w wyniku umorzenia bieżącej liczby Jednostek Uczestnictwa UFK poszczególnych UFK po otrzymaniu zawiadomienia o zgonie Ubezpieczonego pomniejszonych o Opłatę Administracyjną, o której mowa w §7 ust. 4 oraz Opłatę za ryzyko, o której mowa w §7 ust. 5 oraz kwoty środków pieniężnych, za które nie zostało dokonane nabycie Jednostek Uczestnictwa UFK pomniejszonej o Opłatę za ryzyko, o której mowa w §7 ust. 5})$$
 z zastrzeżeniem §12.
4. Zasady opodatkowania Świadczeń Ubezpieczeniowych należnych Uposażonym regulują przepisy o podatku dochodowym od osób fizycznych lub osób prawnych.
5. W metodach kalkulacji rezerw techniczno-ubezpieczeniowych nie ma czynników, które mogą mieć wpływ na wysokość Świadczenia Ubezpieczeniowego.
6. Wysokość Świadczenia Ubezpieczeniowego ustalana jest po dokonaniu przez Ubezpieczyciela Całkowitego Wykupu. Całkowity Wykup następuje według Wartości Jednostki Uczestnictwa UFK danego Ubezpieczeniowego Funduszu Kapitałowego najpóźniej z 3. Dnia Wyceny po dniu otrzymania przez Ubezpieczyciela lub Przedstawiciela Ubezpieczyciela zawiadomienia o zgonie Ubezpieczonego zgodnie z §15, z zastrzeżeniem §22.

Ograniczenia odpowiedzialności

§12

1. Wysokość Świadczenia Ubezpieczeniowego, o którym mowa w §11 ust. 2 oraz ust. 3 jest ograniczona do sumy kwot otrzymanych w wyniku umorzenia bieżącej liczby Jednostek Uczestnictwa UFK poszczególnych UFK zapisanej na Rachunku po otrzymaniu zawiadomienia o zgonie Ubezpieczonego pomniejszonych o Oplatę Administracyjną, o której mowa w §7 ust. 4 oraz Oplatę za ryzyko, o której mowa §7 ust. 5 oraz kwoty środków pieniężnych, za które nie zostało dokonane nabycie Jednostek Uczestnictwa UFK pomniejszonej o Oplatę za ryzyko, o której mowa w §7 ust. 5, z zastrzeżeniem §11 ust. 4, jeżeli zgon Ubezpieczonego nastąpił w wyniku:
  - 1) samobójstwa w okresie 2 lat od dnia zawarcia Umowy Ubezpieczenia,
  - 2) pozostawania Ubezpieczonego pod wpływem alkoholu, środków odurzających, substancji psychotropowych lub środków zastępczych w rozumieniu przepisów o przeciwdziałaniu narkomanii chyba że nie miało to wpływu na zajście Zdarzenia Ubezpieczeniowego,
  - 3) prowadzenia przez Ubezpieczonego pojazdu mechanicznego bez wymaganych prawem uprawnień chyba że nie miało to wpływu na zajście Zdarzenia Ubezpieczeniowego,
  - 4) wojny, stanu wyjątkowego, zamierzonego uczestnictwa w zamieszkach lub rozruchach, aktu terroryzmu lub sabotażu, eksplozji atomowej oraz napromieniowania radioaktywnego.

Likwidacja Rachunku

§13

1. Likwidacja Rachunku polega na dokonaniu Całkowitego Wykupu.
2. Likwidacja Rachunku następuje w przypadku:
  - 1) wypłaty Świadczenia Ubezpieczeniowego,
  - 2) odstąpienia przez Ubezpieczającego od Umowy Ubezpieczenia,
  - 3) rozwiązania Umowy Ubezpieczenia na skutek jej wypowiedzenia przez Ubezpieczającego,
  - 4) gdy Wartość Rachunku jest zbyt niska, aby było możliwe pobranie Oplaty Administracyjnej oraz Oplaty za ryzyko,
  - 5) likwidacji ostatniego z Ubezpieczeniowych Funduszy Kapitałowych oferowanych w ramach Umów Ubezpieczenia na życie z Ubezpieczeniowym Funduszem Kapitałowym „FWR OPTYMALNY PORTFEL”, w zależności od tego, co nastąpi pierwsze.
3. W przypadku, o którym mowa w ust. 2 pkt. 4)-5), Całkowity Wykup następuje według Wartości Jednostki Uczestnictwa UFK danego Ubezpieczeniowego Funduszu Kapitałowego najpóźniej z 3. Dnia Wyceny odpowiednio po ostatnim dniu miesiąca, w którym Wartość Rachunku była zbyt niska, aby było możliwe pobranie Oplaty Administracyjnej oraz Oplaty za ryzyko lub z ostatniego Dnia Wyceny likwidowanego Ubezpieczeniowego Funduszu Kapitałowego, z zastrzeżeniem §22. Wypłata środków pieniężnych otrzymanych na skutek dokonania Całkowitego Wykupu, w przypadku, o którym mowa w ust. 2 pkt. 4)-5) następuje w terminie 3. Dni Roboczych od daty zrealizowania Dyspozycji.
4. W przypadku, o którym mowa w ust. 2 pkt. 4)-5), Ubezpieczyciel przekazuje Ubezpieczającemu informację o likwidacji Rachunku i jej przyczynie w formie pisemnej albo na adres e-mail podany przez Ubezpieczającego lub za pośrednictwem Serwisu, jeśli Ubezpieczający wyraził zgodę na przekazywanie informacji przy wykorzystaniu tych sposobów komunikacji, a Ubezpieczający niezwłocznie przekazuje tę informację Ubezpieczonemu.

Uposażony

§14

1. Ubezpieczony może wskazać jednego lub więcej Uposażonych.
2. Ubezpieczony powinien określić procentowy udział każdego ze wskazanych Uposażonych w kwocie Świadczenia Ubezpieczeniowego z dokładnością do 1%. W przypadku, gdy Ubezpieczony wskazał kilku Uposażonych i nie określił wysokości przypadających im udziałów w kwocie Świadczenia Ubezpieczeniowego, a także, gdy Ubezpieczony wskazał kilku Uposażonych, ale suma przypadających im udziałów w kwocie Świadczenia Ubezpieczeniowego wynosi więcej niż 100% uznaje się, że wszystkie udziały są równe. W przypadku, gdy Ubezpieczony wskazał kilku Uposażonych, a wskazane udziały nie sumują się do 100%, uznaje się że nierozdzielona część Świadczenia Ubezpieczeniowego zostanie podzielona w proporcji odpowiadającej udziałom określonym przez Ubezpieczonego. Jeżeli wskazanie Uposażonego stało się bezskuteczne, Świadczenie Ubezpieczeniowe przypadające temu Uposażonemu zostanie wypłacone pozostałym Uposażonym, w proporcji odpowiadającej ich udziałom określonym przez Ubezpieczonego, a jeśli Ubezpieczony nie określił przypadających im udziałów – w częściach równych, z zastrzeżeniem ust. 4.
3. Ubezpieczony może w każdym czasie zmienić, wskazać lub odwołać wskazanie Uposażonego, zawiadamiając o tym za pośrednictwem Serwisu albo Ubezpieczyciela lub Przedstawiciela Ubezpieczyciela z zachowaniem formy pisemnej, na przykład poprzez złożenie „Oświadczenia o zmianie danych Ubezpieczonego do Umowy Ubezpieczenia” (wzór „Oświadczenia o zmianie danych Ubezpieczonego do Umowy Ubezpieczenia” został pomocniczo przygotowany przez Ubezpieczyciela). W przypadku zmiany, o której mowa w zdaniu poprzednim, zapisy ust. 2 stosuje się odpowiednio. Przy wypłacie Świadczenia Ubezpieczeniowego przez Ubezpieczyciela za wiążące uznawane jest ostatnie zawiadomienie.

4. Jeżeli w chwili zgonu Ubezpieczonego nie ma wskazanego żadnego Uposażonego lub wskazanie wszystkich Uposażonych stało się bezskuteczne, Świadczenie Ubezpieczeniowe zostanie wypłacone Uposażonym w następującej kolejności grup: małżonek, dzieci, wnuki, rodzice, rodzeństwo, dzieci rodzeństwa, dziadkowie, pasierbowie. Przynależni i przynależni są uprawnieni do otrzymania Świadczenia Ubezpieczeniowego w sposób analogiczny z zasadami dziedziczenia ustawowego wynikającymi z kodeksu cywilnego. Otrzymanie Świadczenia Ubezpieczeniowego przez Uposażonego lub Uposażonych wymienionych w pierwszej kolejności wyklucza otrzymanie Świadczenia Ubezpieczeniowego przez Uposażonego lub Uposażonych wymienionych w dalszej kolejności. Uposażeni należący do tej samej grupy otrzymują Świadczenie Ubezpieczeniowe w równych częściach. W razie braku Uposażonych, o których mowa w zdaniach poprzednich, Uposażonych ustala się na zasadach analogicznych do zasad dziedziczenia ustawowego po zmarłym Ubezpieczonym z wyłączeniem Gminy i Skarbu Państwa, bez względu na to, że inne osoby są uprawnione na podstawie testamentu.
5. Wskazanie Uposażonego staje się bezskuteczne jeżeli Uposażony zmarł przed śmiercią Ubezpieczonego albo umyślnie przyczynił się do śmierci Ubezpieczonego.
6. Świadczenie Ubezpieczeniowe nie przysługuje Uposażonemu, o którym mowa w ust. 4, jeżeli zmarł przed śmiercią Ubezpieczonego lub umyślnie przyczynił się do śmierci Ubezpieczonego. W takim przypadku Świadczenie Ubezpieczeniowe przysługuje Uposażonym w dalszej kolejności.

Wypłata Świadczenia Ubezpieczeniowego

§15

1. Ubezpieczyciel wypłaca Świadczenie Ubezpieczeniowe Uposażonemu, w wysokości określonej w §11, z zastrzeżeniem §12.
2. Świadczenie Ubezpieczeniowe zostanie wypłacone w terminie 30 dni od daty otrzymania przez Ubezpieczyciela lub Przedstawiciela Ubezpieczyciela zawiadomienia o zgonie Ubezpieczonego, z zastrzeżeniem ust. 8.
3. W terminie 7 dni od dnia otrzymania zawiadomienia o zgonie Ubezpieczonego, Ubezpieczyciel informuje o tym Uposażonego (o ile jest on znany Ubezpieczycielowi), jeżeli nie jest on osobą występującą z tym zawiadomieniem oraz podejmuje postępowanie dotyczące ustalenia stanu faktycznego związanego ze zgłoszonym zdarzeniem. Jeżeli zawiadamiający o zgonie jest jednocześnie występującym z roszczeniem o wypłatę Świadczenia Ubezpieczeniowego i Uposażonym, Ubezpieczyciel informuje osobę występującą z roszczeniem pisemnie lub w inny sposób, na który osoba ta wyraziła zgodę, o dokumentach, które są potrzebne do ustalenia odpowiedzialności Ubezpieczyciela lub wysokości Świadczenia Ubezpieczeniowego, jeżeli jest to niezbędne do dalszego prowadzenia postępowania dotyczącego ustalenia zasadności roszczenia lub wysokości Świadczenia Ubezpieczeniowego.
4. Występujący z roszczeniem składa oryginały lub potwierdzone notarialnie bądź przez Ubezpieczyciela lub Przedstawiciela Ubezpieczyciela za zgodność z oryginałem kopie dokumentów:
  - 1) dokument zgłoszenia roszczenia zawierający dane wskazane we wzorze formularza przygotowanego przez Ubezpieczyciela, przy czym wzór formularza ma charakter pomocniczy,
  - 2) odpis aktu zgonu Ubezpieczonego – chyba że występujący z roszczeniem jest osobą, która takiego odpisu nie posiada i na podstawie przepisów powszechnie obowiązującego prawa nie może go uzyskać,
  - 3) zaświadczenie lekarskie o przyczynie zgonu lub karta statystyczna do karty zgonu, zawierająca informacje o przyczynie zgonu - chyba, że występujący z roszczeniem jest osobą, która takiego zaświadczenia ani karty statystycznej do karty zgonu nie posiada i na podstawie przepisów powszechnie obowiązującego prawa nie może ich uzyskać. W takiej sytuacji występujący z roszczeniem jest zobowiązany poinformować Ubezpieczyciela o wiadomej sobie nazwie oraz danych adresowych placówki medycznej, której lekarz stwierdził zgon Ubezpieczonego,
  - 4) dokument tożsamości występującego z roszczeniem,
  - 5) dokumenty stwierdzające okoliczności zgonu Ubezpieczonego (np. protokół policji, postanowienia prokuratury – kopie poświadczone za zgodność z oryginałem przez organ sporządzający), jeśli zostały sporządzone - chyba że występujący z roszczeniem jest osobą, która takich dokumentów nie posiada i na podstawie przepisów powszechnie obowiązującego prawa nie może ich uzyskać. W takiej sytuacji występujący z roszczeniem jest zobowiązany poinformować Ubezpieczyciela o wiadomych sobie okolicznościach zgonu Ubezpieczonego,
  - 6) dokumenty potwierdzające zmianę danych osobowych Uposażonego (imię, nazwisko – np. odpis skrócony aktu małżeństwa) – jeżeli miała miejsce zmiana danych osobowych Uposażonego, a występujący z roszczeniem jest Uposażonym.
5. Jeżeli Ubezpieczony wskazał więcej niż jednego Uposażonego, każdy Uposażony składa formularz, o którym mowa w ust. 4 pkt. 1) oraz kopię dokumentu, o którym mowa w ust. 4 pkt. 4) i pkt. 6). Uposażony, któremu ma być wypłacone Świadczenie Ubezpieczeniowe składa formularz, o którym mowa w ust. 4 pkt. 1) oraz kopię dokumentu, o którym mowa w ust. 4 pkt. 4).
6. Występujący z roszczeniem udostępnia inne niż wskazane w ust. 4 dokumenty, o które Ubezpieczyciel zwróci się w związku z rozpatrywaniem roszczeniem, jeżeli takie dokumenty posiada lub może je uzyskać i są one niezbędne do przeprowadzenia przez Ubezpieczyciela postępowania dotyczącego ustalenia zasadności roszczenia lub wysokości Świadczenia Ubezpieczeniowego. W szczególności, Ubezpieczyciel w razie wątpliwości, co do uprawnienia do Świadczenia Ubezpieczeniowego, zwraca się o przedłożenie postanowienia sądu o stwierdzeniu nabycia spadku lub notarialnego poświadczenia dziedziczenia.
7. W przypadku, gdy Ubezpieczycielowi lub Przedstawicielowi Ubezpieczyciela nie zostaną dostarczone dokumenty, o których mowa w ust. 4 pkt. 2) - 3), 5) i ust. 6, występujący z roszczeniem powinien udzielić Ubezpieczycielowi lub Przedstawicielowi Ubezpieczyciela informacji o okolicznościach zajścia Zdarzenia Ubezpieczeniowego (o ile są mu znane): przyczynie Zdarzenia Ubezpieczeniowego miejscu, Dniu Zajścia Zdarzenia Ubezpieczeniowego, nazwie i adresie organu lub instytucji, w której w/w dokumenty się znajdują lub mogą się znajdować, z zastrzeżeniem ust. 8.
8. Gdyby wyjaśnienie w terminie określonym w ust. 2 okoliczności koniecznych do ustalenia odpowiedzialności Ubezpieczyciela albo wysokości

Świadczenia Ubezpieczeniowe okazało się niemożliwe, Świadczenie Ubezpieczeniowe powinno być spełnione w ciągu 14 dni od dnia, w którym przy zachowaniu należytej staranności wyjaśnienie tych okoliczności było możliwe. Jednakże bezsporną część Świadczenia Ubezpieczeniowego Ubezpieczyciel powinien spełnić w terminie przewidzianym w ust. 2.

9. Jeżeli Ubezpieczyciel nie wypłaci Świadczenia Ubezpieczeniowego w terminie określonym w ust. 2, zawiadamia pisemnie Uposażonego o przyczynach niemożności zaspokojenia jego roszczeń w całości lub części, a także wypłaca bezsporną część Świadczenia Ubezpieczeniowego.
10. Jeśli Świadczenie Ubezpieczeniowe przysługuje, Ubezpieczyciel przekazuje Uposażonemu pisemną informację o wypłacie Świadczenia Ubezpieczeniowego.
11. Jeżeli Świadczenie Ubezpieczeniowe nie przysługuje lub przysługuje w innej wysokości niż określona w zgłoszonym roszczeniu, Ubezpieczyciel informuje o tym pisemnie występującego z roszczeniem lub Uposażonego, wskazując na okoliczności oraz na podstawę prawną uzasadniającą całkowitą lub częściową odmowę wypłaty Świadczenia Ubezpieczeniowego.
12. Ubezpieczyciel ma obowiązek udostępniać Uposażonemu informacje i dokumenty gromadzone w celu ustalenia odpowiedzialności Ubezpieczyciela lub wysokości Świadczenia Ubezpieczeniowego. Osoba ta może żądać pisemnego potwierdzenia przez Ubezpieczyciela udostępnionych informacji, a także sporządzenia na swój koszt kserokopii dokumentów i potwierdzenia ich zgodności z oryginałem przez Ubezpieczyciela.
13. Brak kompletnej dokumentacji, o której mowa w ust. 4 pkt. 1), 4) i 6) umożliwiającej identyfikację Uposażonego, stanowi podstawę do wstrzymania wypłaty Świadczenia Ubezpieczeniowego do czasu uzupełnienia dokumentacji lub podstawę do odmowy wypłaty Świadczenia Ubezpieczeniowego w przypadku nieuzupełnienia dokumentacji.

Polisa

§16

1. Potwierdzeniem zawarcia Umowy Ubezpieczenia jest Polisa wystawiana przez Ubezpieczyciela i wysyłana do Ubezpieczającego w terminie 14 Dni Roboczych po zakończeniu miesiąca kalendarzowego, w którym dana Umowa Ubezpieczenia, została zawarta.
2. Jeżeli Ubezpieczający nie otrzymał Polisy w terminie, o którym mowa w ust. 1, Ubezpieczyciel wystawi i wyśle duplikat Polisy, niezwłocznie po otrzymaniu od Ubezpieczającego zgłoszenia tego faktu za pośrednictwem Biura Obsługi Klienta pod numerem telefonu: 0 801 500 300 lub +48 (71) 36 92 887 (w tym dla połączeń z zagranicy), koszt połączenia zgodny z taryfą operatora lub na adresu e-mail: bok@tueuropa.pl, lecz tylko wówczas, gdy adres e-mail z którego została wysłana wiadomość, został wcześniej podany Ubezpieczycielowi przez Ubezpieczającego. W przypadku nieotrzymania Polisy przez Ubezpieczającego i zgłoszenia tego faktu Przedstawicielowi Ubezpieczyciela, Przedstawiciel Ubezpieczyciela niezwłocznie poinformuje o zaistniałej sytuacji Ubezpieczyciela.
3. Polisa określa w szczególności: datę zawarcia Umowy Ubezpieczenia, datę rozpoczęcia Okresu Odpowiedzialności oraz wysokość Świadczenia Ubezpieczeniowego.

Odstąpienie od Umowy Ubezpieczenia przez Ubezpieczającego

§17

1. Ubezpieczający może odstąpić od Umowy Ubezpieczenia, poprzez złożenie oświadczenia o odstąpieniu od Umowy Ubezpieczenia za pośrednictwem Serwisu albo poprzez złożenie pisemnego oświadczenia w tym zakresie Ubezpieczycielowi lub Przedstawicielowi Ubezpieczyciela, w terminie 30 dni od dnia zawarcia Umowy Ubezpieczenia, wskazanego w §3 ust. 4. Ubezpieczający powinien niezwłocznie poinformować Ubezpieczonego o odstąpieniu od Umowy Ubezpieczenia.
2. W razie odstąpienia przez Ubezpieczającego od Umowy Ubezpieczenia przed nabyciem Jednostek Uczestnictwa UFK za całkowitą kwotę zapłaconej Składki Podstawowej, o którym mowa w §6 ust. 6-7 lub przed nabyciem Jednostek Uczestnictwa UFK za całkowitą kwotę zapłaconych Składek Dodatkowych Zainwestowanych, o którym mowa w §6 ust. 12, Ubezpieczyciel w terminie 14 Dni Roboczych od dnia otrzymania oryginału oświadczenia w tym zakresie wypłaca Ubezpieczającemu na rachunek bankowy wskazany przez Ubezpieczającego w oświadczeniu o odstąpieniu od Umowy Ubezpieczenia sumę kwot otrzymanych w wyniku umorzenia bieżącej liczby Jednostek Uczestnictwa UFK poszczególnych UFK według Wartości Jednostki Uczestnictwa UFK danego UFK najpóźniej z 3 Dnia Wyceny po dniu złożenia oświadczenia o odstąpieniu od Umowy Ubezpieczenia za pośrednictwem Serwisu albo po dniu doręczenia do Ubezpieczyciela lub Przedstawiciela Ubezpieczyciela oryginału pisemnego oświadczenia o odstąpieniu od Umowy Ubezpieczenia oraz kwoty środków pieniężnych, za które nie zostało dokonane nabycie Jednostek Uczestnictwa UFK poszczególnych Ubezpieczeniowych Funduszy Kapitałowych oraz kwoty pobranej Opłaty Wstępnej od Składki Dodatkowej.
3. W razie odstąpienia przez Ubezpieczającego od Umowy Ubezpieczenia po zamianie Składki Podstawowej na Jednostki Uczestnictwa UFK poszczególnych Ubezpieczeniowych Funduszy Kapitałowych opisanej w §6 ust. 6-7 lub Składek Dodatkowych Zainwestowanych na Jednostki Uczestnictwa UFK poszczególnych Ubezpieczeniowych Funduszy Kapitałowych opisanej w §6 ust. 12, Ubezpieczyciel w terminie 3. Dni Roboczych od daty zrealizowania Dyspozycji Całkowitego Wykupu w związku z odstąpieniem od Umowy Ubezpieczenia przez Ubezpieczającego, z zastrzeżeniem §22, wypłaca Ubezpieczającemu na rachunek bankowy wskazany przez Ubezpieczającego w oświadczeniu o odstąpieniu od Umowy Ubezpieczenia sumę kwot otrzymanych w wyniku umorzenia bieżącej liczby Jednostek Uczestnictwa UFK poszczególnych UFK zapisanej na Rachunku według Wartości Jednostki Uczestnictwa UFK najpóźniej z 3 Dnia Wyceny po dniu złożenia oświadczenia o odstąpieniu od Umowy Ubezpieczenia za pośrednictwem Serwisu albo po dniu doręczenia do Ubezpieczyciela lub Przedstawiciela Ubezpieczyciela oryginału pisemnego oświadczenia o odstąpieniu od Umowy Ubezpieczenia:

- 1) powiększoną o pobraną Opłatę Administracyjną, o której mowa w §7 ust. 4 oraz
  - 2) powiększoną o pobraną Opłatę Wstępną od Składki Dodatkowej, o której mowa w §7 ust. 3 oraz
  - 3) pomniejszoną o Opłatę za ryzyko, o której mowa w §7 ust. 5, za okres, w którym Ubezpieczyciel udzielał ochrony ubezpieczeniowej oraz
  - 4) pomniejszoną o stosowny podatek dochodowy od osób fizycznych, w przypadku osiągnięcia dochodu z tytułu inwestowania Składki Podstawowej oraz Składek Dodatkowych Zainwestowanych.
4. Podstawą do dokonania Całkowitego Wykupu jest złożenie oświadczenia o odstąpieniu od Umowy Ubezpieczenia za pośrednictwem Serwisu, a w przypadku złożenia oświadczenia o odstąpieniu od Umowy Ubezpieczenia w formie pisemnej jest:
- 1) okazanie Ubezpieczycielowi lub Przedstawicielowi Ubezpieczyciela dokumentu tożsamości Ubezpieczającego wskazującego imię, nazwisko i numer PESEL Ubezpieczającego lub serię i nr paszportu, jeżeli Ubezpieczający jest obcokrajowcem oraz
  - 2) złożenie Ubezpieczycielowi lub Przedstawicielowi Ubezpieczyciela podpisanego przez Ubezpieczającego oświadczenia o odstąpieniu od Umowy Ubezpieczenia (pomocniczy wzór oświadczenia o odstąpieniu od Umowy Ubezpieczenia został przygotowany przez Ubezpieczyciela).

Wypowiedzenie Umowy Ubezpieczenia przez Ubezpieczającego i Całkowity Wykup

§18

1. Ubezpieczający może w każdym czasie wypowiedzieć Umowę Ubezpieczenia, poprzez złożenie oświadczenia o wypowiedzeniu Umowy Ubezpieczenia za pośrednictwem Serwisu albo poprzez złożenie pisemnego oświadczenia w tym zakresie Ubezpieczycielowi lub Przedstawicielowi Ubezpieczyciela, w trybie określonym w ust. 2. Ubezpieczający powinien niezwłocznie poinformować Ubezpieczonego o wypowiedzeniu Umowy Ubezpieczenia.
2. Rozwiązanie Umowy Ubezpieczenia następuje z dniem złożenia oświadczenia o wypowiedzeniu Umowy Ubezpieczenia za pośrednictwem Serwisu albo z dniem doręczenia Ubezpieczycielowi lub Przedstawicielowi Ubezpieczyciela oryginału pisemnego oświadczenia o wypowiedzeniu Umowy Ubezpieczenia. Rozwiązanie Umowy Ubezpieczenia skutkuje Całkowitym Wykupem, na zasadach określonych w niniejszym paragrafie.
3. Ubezpieczyciel w terminie do 3. Dni Roboczych od daty zrealizowania Dyspozycji Całkowitego Wykupu w związku z wypowiedzeniem Umowy Ubezpieczenia przez Ubezpieczającego, z zastrzeżeniem §22, wypłaca Ubezpieczającemu, na rachunek bankowy wskazany przez Ubezpieczającego w oświadczeniu o wypowiedzeniu Umowy Ubezpieczenia sumę kwot otrzymanych w wyniku umorzenia bieżącej liczby Jednostek Uczestnictwa UFK poszczególnych UFK zapisanej na Rachunku według Wartości Jednostki Uczestnictwa UFK danego UFK najpóźniej z 3. Dnia Wyceny po dniu złożenia oświadczenia o wypowiedzeniu Umowy Ubezpieczenia za pośrednictwem Serwisu albo po dniu doręczenia do Ubezpieczyciela lub Przedstawiciela Ubezpieczyciela oryginału pisemnego oświadczenia o wypowiedzeniu Umowy Ubezpieczenia:
  - 1) pomniejszoną o Opłatę Administracyjną, o której mowa w §7 ust.4 oraz
  - 2) pomniejszoną o Opłatę za Ryzyko, o której mowa w §7 ust.5 oraz
  - 3) pomniejszoną o Opłatę Likwidacyjną oraz
  - 4) pomniejszoną o stosowny podatek dochodowy od osób fizycznych, w przypadku osiągnięcia dochodu z tytułu inwestowania Składki Podstawowej oraz Składek Dodatkowych Zainwestowanych.
4. Podstawą dokonania Całkowitego Wykupu jest złożenie oświadczenia o wypowiedzeniu Umowy Ubezpieczenia za pośrednictwem Serwisu, a w przypadku złożenia oświadczenia o wypowiedzeniu Umowy Ubezpieczenia w formie pisemnej jest:
  - 1) okazanie Ubezpieczycielowi lub Przedstawicielowi Ubezpieczyciela dokumentu tożsamości Ubezpieczającego wskazującego imię, nazwisko i numer PESEL Ubezpieczającego lub serię i numer paszportu, jeżeli Ubezpieczający jest obcokrajowcem oraz
  - 2) złożenie Ubezpieczycielowi lub Przedstawicielowi Ubezpieczyciela podpisanego przez Ubezpieczającego oświadczenia o rozwiązaniu Umowy Ubezpieczenia (wzór oświadczenia o rozwiązaniu Umowy Ubezpieczenia został pomocniczo przygotowany przez Ubezpieczyciela).

Częściowy Wykup

§19

1. Ubezpieczający po rozpoczęciu Okresu Odpowiedzialności może złożyć za pośrednictwem Serwisu albo bezpośrednio do Ubezpieczyciela lub Przedstawiciela Ubezpieczyciela wnioski o Częściowy Wykup w formie pisemnej (pomocniczy wzór wniosku o Częściowy Wykup został przygotowany przez Ubezpieczyciela). We wniosku o Częściowy Wykup Ubezpieczający określa:
  - 1) Subkonto Składki Podstawowej albo Subkonto Składek Dodatkowych, w ramach którego ma nastąpić Częściowy Wykup. Ubezpieczający może dokonać Częściowego Wykupu poprzez umorzenie wszystkich Jednostek Uczestnictwa UFK zapisanych w ramach Subkonta Składek Dodatkowych, z zastrzeżeniem ust. 5,
  - 2) co najmniej jeden Ubezpieczeniowy Fundusz Kapitałowy, z którego ma nastąpić Częściowy Wykup,
  - 3) od 1% do 100% iloczynu bieżącej liczby Jednostek Uczestnictwa UFK danego UFK i Wartości Jednostki Uczestnictwa UFK tego UFK na Dzień Wyceny, ale nie mniej niż minimalna wysokość jednorazowej kwoty otrzymywanej poprzez umorzenia Jednostek Uczestnictwa UFK dotycząca danego UFK określona w „Tabeli Opłat i Limitów”, w przeciwnym wypadku Częściowemu Wykupowi podlega 100% iloczynu bieżącej liczby Jednostek Uczestnictwa UFK danego UFK i Wartości Jednostki Uczestnictwa UFK tego UFK na Dzień Wyceny; procent powinien być określony z dokładnością do 1%.

2. Podstawą dokonania Częściowego Wykupu jest złożenie wniosku o Częściowy Wykup za pośrednictwem Serwisu, a w przypadku złożenia wniosku o Częściowy Wykup w formie pisemnej jest:
  - 1) okazanie Ubezpieczycielowi lub Przedstawicielowi Ubezpieczyciela dokumentu tożsamości wskazującego imię, nazwisko i numer PESEL Ubezpieczającego lub serię i numer paszportu, jeżeli Ubezpieczający jest obcokrajowcem oraz
  - 2) złożenie podpisanego przez Ubezpieczającego wniosku o Częściowy Wykup (wzór wniosku o Częściowy Wykup został pomocniczo przygotowany przez Ubezpieczyciela).
3. Jeżeli Ubezpieczający we wniosku o Częściowy Wykup nie poda wszystkich informacji określonych w ust. 1 lub w przypadku, gdy Częściowy Wykup dotyczy co najmniej jednego likwidowanego lub zawieszonoego Ubezpieczeniowego Funduszu Kapitałowego, Częściowy Wykup nie jest realizowany, z zastrzeżeniem ust. 7.
4. Z zastrzeżeniem ust. 6. Częściowy Wykup pomniejsza wartość Subkonta Składki Podstawowej albo Subkonto Składek Dodatkowych, w ramach którego jest on realizowany poprzez umorzenie odpowiedniej liczby Jednostek Uczestnictwa UFK poszczególnych Ubezpieczeniowych Funduszy Kapitałowych, zgodnie ze wskazaniem określonym w ust. 1 pkt. 3). Kwota do wypłaty w związku z dokonaniem Częściowego Wykupu zostanie obliczona jako suma kwot otrzymanych w wyniku umorzenia Jednostek Uczestnictwa UFK poszczególnych Ubezpieczeniowych Funduszy Kapitałowych według Wartości Jednostki Uczestnictwa UFK poszczególnych Ubezpieczeniowych Funduszy Kapitałowych najpóźniej z 3. Dnia Wyceny po dniu złożenia wniosku o dokonanie Częściowego Wykupu za pośrednictwem Serwisu albo po dniu doręczenia do Ubezpieczyciela lub Przedstawiciela Ubezpieczyciela oryginału wniosku o dokonanie Częściowego Wykupu w formie pisemnej, pomniejszona o Oplatę Likwidacyjną oraz stosowny podatek dochodowy od osób fizycznych (w przypadku osiągnięcia dochodu z tytułu inwestowania Składki Podstawowej oraz Składek Dodatkowych Zainwestowanych).
5. Wartość Częściowego Wykupu wskazana we wniosku o którym mowa w ust. 1, nie może na dzień złożenia wniosku powodować obniżenia Wartości Rachunku poniżej minimalnej Wartości Rachunku wskazanej w „Tabeli Opłat i Limitów” pod rygorem odmowy realizacji Dyspozycji Częściowego Wykupu.
6. Ubezpieczyciel w terminie 3. Dni Roboczych od daty zrealizowania Dyspozycji Częściowego Wykupu, z zastrzeżeniem §22, wypłaca Ubezpieczającemu kwotę Częściowego Wykupu, o której mowa w ust. 4, na rachunek bankowy wskazany przez Ubezpieczającego we wniosku o Częściowy Wykup.
7. Ubezpieczyciel przekazuje Ubezpieczającemu informację o odmowie realizacji Częściowego Wykupu i jej przyczynie w formie pisemnej albo na adres e-mail podany przez Ubezpieczającego lub za pośrednictwem Serwisu, jeśli Ubezpieczający wyraził zgodę na przekazywanie informacji przy wykorzystaniu tych sposobów komunikacji.

Obowiązki Ubezpieczyciela

§20

1. Ubezpieczyciel zobowiązuje się do:
  - 1) dokonywania wyceny Wartości Jednostki Uczestnictwa UFK każdego UFK oraz ogłaszania informacji o Wartości Jednostki Uczestnictwa UFK każdego UFK zgodnie z przepisami prawa oraz wypełnienia innych obowiązków nałożonych na niego przez przepisy prawa, regulujące zawieranie i wykonywanie umów ubezpieczenia na życie związanych z ubezpieczeniowym funduszem kapitałowym;
  - 2) przekazywania Ubezpieczającemu nie rzadziej niż raz w każdym Roku Odpowiedzialności pisemnej informacji o wysokości świadczeń przysługujących z Umowy Ubezpieczenia na określony dzień, ustalonych przy założeniu, że w tym dniu nastąpiłoby Zdarzenie Ubezpieczeniowe oraz ustalana byłaby wartość Całkowitego Wykupu;
  - 3) przekazywania – w przypadku zmiany prawa właściwego dla Umowy Ubezpieczenia - pisemnie informacji w tym zakresie Ubezpieczającemu, ze wskazaniem wpływu tych zmian na wartość Świadczenia Ubezpieczeniowego.

Obowiązki Ubezpieczającego

§21

1. W przypadku Umowy Ubezpieczenia zawartej na rachunek osoby trzeciej Ubezpieczający obowiązany jest do przekazywania informacji otrzymanych od Ubezpieczyciela zgodnie z §20 pkt. 2)-3) Ubezpieczonemu. Informacje, o których mowa w §20 pkt. 2)-3) Ubezpieczający zobowiązany jest przekazać niezwłocznie po ich otrzymaniu od Ubezpieczyciela a ponadto informacje, o których mowa w §20 pkt. 3) Ubezpieczający zobowiązany jest przekazać Ubezpieczonemu przed wyrażeniem przez Ubezpieczającego zgody na zmianę warunków Umowy Ubezpieczenia lub prawa właściwego dla Umowy Ubezpieczenia. Zmiana Umowy Ubezpieczenia wymaga zgody Ubezpieczonego. Zmiana Umowy dokonana bez wymaganej zgody Ubezpieczonego nie może naruszać jego praw ani praw Uposażonego do otrzymania Świadczenia Ubezpieczeniowego.
2. Ubezpieczający oraz Ubezpieczony są obowiązani zawiadamiać Ubezpieczyciela o każdej zmianie danych podanych we Wniosku o zawarcie Umowy Ubezpieczenia, w szczególności poprzez złożenie oświadczenia o zmianie danych do Umowy Ubezpieczenia, jeżeli zmiana danych zgłaszana jest przez Ubezpieczającego lub oświadczenia o zmianie danych Ubezpieczonego do Umowy Ubezpieczenia, jeżeli zmiana danych zgłaszana jest przez Ubezpieczonego. Ubezpieczyciel za wiążące uznaje ostatnie zawiadomienie.

Realizacja Dyspozycji

§22

1. Z zastrzeżeniem ust. 2, data realizacji Dyspozycji nie może być późniejsza niż:
  - 1) w przypadku zamiany Składki Podstawowej na Jednostki Uczestnictwa UFK, o której mowa w §6 ust. 6-7 - **5. Dzień Wyceny** następujący po Dniu Zapłaty Kwoty na Poczcie Składki Podstawowej, ale w przypadku o którym mowa w §6 ust. 7, nie wcześniej niż 2. Dzień Wyceny po drugim dniu wyceny Jednostki Uczestnictwa Funduszu Inwestycyjnego,
  - 2) w przypadku zamiany Składki Dodatkowej Zainwestowanej na Jednostki Uczestnictwa UFK, o której mowa w §6 ust. 12 - **5. Dzień Wyceny** od Dnia zapłaty Składki Dodatkowej ale odpowiednio w przypadku o którym mowa w §6 ust. 7, nie wcześniej niż 2. Dzień Wyceny po drugim dniu wyceny Jednostki Uczestnictwa Funduszu Inwestycyjnego,
  - 3) w przypadku Konwersji, o której mowa §10 - **7. Dzień Wyceny** od dnia złożenia wniosku o Konwersję za pośrednictwem Serwisu albo **7. Dzień Wyceny** od dnia doręczenia do Ubezpieczyciela lub Przedstawiciela Ubezpieczyciela oryginału wniosku o dokonanie Konwersji w formie pisemnej,
  - 4) w przypadku Częściowego Wykupu, o którym mowa w §19 - **5. Dzień Wyceny** od dnia złożenia wniosku o dokonanie Częściowego Wykupu za pośrednictwem Serwisu albo **5. Dzień Wyceny** od dnia doręczenia do Ubezpieczyciela lub Przedstawiciela Ubezpieczyciela oryginału wniosku o dokonanie Częściowego Wykupu w formie pisemnej,
  - 5) w przypadku likwidacji Rachunku w związku z wypłatą Świadczenia Ubezpieczeniowego - **5. Dzień Wyceny** po dniu otrzymania przez Ubezpieczyciela lub Przedstawiciela Ubezpieczyciela zawiadomienia o zgonie Ubezpieczonego zgodnie z §15,
  - 6) w przypadku likwidacji Rachunku w związku z odstąpieniem od Umowy Ubezpieczenia albo wypowiedzeniem Umowy Ubezpieczenia przez Ubezpieczającego - **5. Dzień Wyceny** od dnia złożenia oświadczenia o odstąpieniu od Umowy Ubezpieczenia albo wypowiedzeniu Umowy Ubezpieczenia za pośrednictwem Serwisu albo **5. Dzień Wyceny** od dnia doręczenia do Ubezpieczyciela lub Przedstawiciela Ubezpieczyciela oryginału pisemnego oświadczenia o odstąpieniu od Umowy Ubezpieczenia albo oryginału pisemnego oświadczenia o wypowiedzeniu Umowy Ubezpieczenia,
  - 7) w przypadku likwidacji Rachunku, gdy Wartość Rachunku jest zbyt niska, aby było możliwe pobranie Opłaty Administracyjnej oraz Opłaty za ryzyko - **5. Dzień Wyceny** od upływu ostatniego dnia miesiąca kalendarzowego, w którym Wartość Rachunku była zbyt niska, aby było możliwe pobranie Opłaty Administracyjnej oraz Opłaty za ryzyko,
  - 8) w przypadku likwidacji Rachunku w związku z likwidacją ostatniego z Ubezpieczeniowych Funduszy Kapitałowych oferowanych w ramach Umów Ubezpieczenia na życie z Ubezpieczeniowym Funduszem Kapitałowym „FWR OPTYMALNY PORTFEL” - **5. Dnia Roboczego** od dnia likwidacji ostatniego z Ubezpieczeniowych Funduszy Kapitałowych oferowanych w ramach Umów Ubezpieczenia na życie z Ubezpieczeniowym Funduszem Kapitałowym „FWR OPTYMALNY PORTFEL”.
2. Z przyczyn niezależnych od Ubezpieczyciela data realizacji Dyspozycji może być późniejsza, niż określona w ust. 1. W takim przypadku za wyjątkiem ust. 1 pkt. 5) Ubezpieczyciel w ciągu 7. Dni Roboczych po dacie realizacji Dyspozycji, określonej zgodnie z ust. 1, przekazuje Ubezpieczającemu informację o przesunięciu daty realizacji Dyspozycji i jego przyczynie w formie pisemnej albo na adres e-mail podany przez Ubezpieczającego lub za pośrednictwem Serwisu, jeśli Ubezpieczający wyraził zgodę na przekazywanie informacji przy wykorzystaniu tych sposobów komunikacji. W przypadku, o którym mowa w ust. 1 pkt. 5), Ubezpieczyciel w ciągu 7. Dni Roboczych po dacie realizacji Dyspozycji, określonej zgodnie z ust. 1, przekazuje występującemu z roszczeniem lub Uposażonemu informację o przesunięciu daty realizacji Dyspozycji i jego przyczynie w formie pisemnej.
3. Za datę realizacji Dyspozycji, o której mowa w ust. 1, rozumie się odpowiednio datę zapisania na Rachunku nabytych Jednostek Uczestnictwa UFK (nabycie Jednostek Uczestnictwa UFK) lub datę pomniejszenia liczby Jednostek Uczestnictwa UFK zapisanych na Rachunku (umorzenie Jednostek Uczestnictwa UFK).
4. Jeżeli w dniu złożenia lub wpływu do Ubezpieczyciela lub Przedstawiciela Ubezpieczyciela Dyspozycji, są inne Dyspozycje w trakcie realizacji uniemożliwiające wykonanie nowej Dyspozycji, wówczas Ubezpieczyciel zrealizuje nową Dyspozycję według kolejności jej wpływu. W takiej sytuacji termin realizacji Dyspozycji może ulec wydłużeniu i będzie liczony począwszy od dnia, w którym upłynął termin realizacji poprzedniej Dyspozycji. W razie braku możliwości realizacji Dyspozycji z powodu zrealizowania wcześniej złożonej Dyspozycji uniemożliwiającej realizację kolejnych Dyspozycji złożonych później, Ubezpieczyciel przekazuje Ubezpieczającemu informację o odmowie realizacji Dyspozycji i jej przyczynie w formie pisemnej albo na adres e-mail podany przez Ubezpieczającego lub za pośrednictwem Serwisu, jeśli Ubezpieczający wyraził zgodę na przekazywanie informacji przy wykorzystaniu tych sposobów komunikacji.

Przykład*:

1. Na Rachunku Ubezpieczającego zapisane są Jednostki Uczestnictwa UFK następujących Ubezpieczeniowych Funduszy Kapitałowych (i), dla $i=1,2,3$.

Ubezpieczający w dniu 15.04.2013 r. złożył Dyspozycję Konwersji z UFK (i) dla $i=1,2$ na UFK (i) dla $i=4,5$ za pośrednictwem Serwisu (o godz. 12:00).

Natomiast w dniu 16.04.2013 r. Ubezpieczający złożył oświadczenie o wypowiedzeniu Umowy Ubezpieczenia w formie pisemnej do Przedstawiciela Ubezpieczyciela (po godz. 14:00).

W takim przypadku Ubezpieczyciel na zrealizowanie Konwersji ma 7. Dni Wyceny od dnia złożenia wniosku o Konwersję za pośrednictwem Serwisu Internetowego (przy założeniu, że nie wystąpiły przyczyny, o których mowa w ust. 2 §22).

Dyspozycja Całkowitego Wykupu w związku z wypowiedzeniem Umowy Ubezpieczenia może zostać wykonana po zrealizowaniu Dyspozycji Konwersji, która powinna być zrealizowana nie później niż w dniu 24.04.2013 r. Od 24.04.2013 r. będą liczone terminy na wykonanie Dyspozycji Całkowitego Wykupu w związku z wypowiedzeniem Umowy Ubezpieczenia przez Ubezpieczającego.

2. Na Rachunku Ubezpieczającego zapisane są Jednostki Uczestnictwa UFK następujących Ubezpieczeniowych Funduszy Kapitałowych (i), dla $i=1,2,3$.

Ubezpieczający w dniu 15.04.2013 r. złożył oświadczenie o wypowiedzeniu Umowy Ubezpieczenia w formie pisemnej do Przedstawiciela Ubezpieczyciela (o godz. 12:00).

Natomiast w dniu 16.04.2013 r. Ubezpieczający złożył Dyspozycję Konwersji z UFK (i) dla $i=1,2$ na UFK (i) dla $i=4,5$ za pośrednictwem Serwisu (po godz. 14:00).

W takim przypadku Ubezpieczyciel wykonuje Dyspozycję Całkowitego Wykupu w związku z wypowiedzeniem Umowy Ubezpieczenia a Dyspozycja Konwersji na wniosek nie jest realizowana

5. Środki pieniężne uzyskane z umorzenia Jednostek Uczestnictwa UFK nie są oprocentowane.
6. W razie zgonu Ubezpieczonego po złożeniu Dyspozycji, Ubezpieczyciel zrealizuje Dyspozycję, chyba że Dyspozycja nie może być zrealizowana z przyczyn określonych w niniejszych OWU.
7. W przypadku, gdy Dyspozycja Całkowitego Wykupu, o którym mowa w §13 ust. 2 pkt. 4)-5), dotyczy Ubezpieczeniowego Funduszu Kapitałowego, o którym mowa w §8 ust. 9, ww. Dyspozycja nie jest realizowana, do czasu odwieszenia, o którym mowa w §8 ust. 10.
8. W przypadku złożenia Dyspozycji za pośrednictwem Serwisu lub doręczenia Ubezpieczycielowi lub Przedstawicielowi Ubezpieczyciela oryginału Dyspozycji w danym dniu do godz. 13:00, za dzień złożenia lub doręczenia przyjmuje się ten dzień, pod warunkiem że jest to Dzień Wyceny. W przeciwnym wypadku za dzień złożenia lub doręczenia przyjmuje się najbliższy Dzień Wyceny po dniu złożenia za pośrednictwem Serwisu albo doręczenia Ubezpieczycielowi lub Przedstawicielowi Ubezpieczyciela oryginału Dyspozycji.

Postanowienia końcowe

§23

1. Strony powinny informować się o każdej zmianie adresów korespondencji.
2. Ubezpieczający powinien poinformować Ubezpieczyciela o zmianie danych osobowych i teleadresowych (w tym adresu e-mail) swoich i Ubezpieczonego podanych we Wniosku o zawarcie Umowy Ubezpieczenia za pośrednictwem Serwisu albo poprzez złożenie Ubezpieczycielowi lub Przedstawicielowi Ubezpieczyciela pisemnego oświadczenia o zmianie danych do Umowy Ubezpieczenia (wzór „Oświadczenia o zmianie danych do Umowy Ubezpieczenia” został pomocniczo przygotowany przez Ubezpieczyciela).
3. Ubezpieczony powinien poinformować Ubezpieczyciela o zmianie danych osobowych i teleadresowych (w tym adresu e-mail) swoich i Uposażonych podanych we Wniosku o zawarcie Umowy Ubezpieczenia za pośrednictwem Serwisu albo poprzez złożenie Ubezpieczycielowi lub Przedstawicielowi Ubezpieczyciela pisemnego oświadczenia o zmianie danych Ubezpieczonego do Umowy Ubezpieczenia (pomocniczy wzór „Oświadczenia o zmianie danych Ubezpieczonego do Umowy Ubezpieczenia” został przygotowany przez Ubezpieczyciela).
4. Wszelkie zawiadomienia, wnioski i oświadczenia kierowane przez strony i podmioty stosunku ubezpieczenia powstałego na podstawie Umowy Ubezpieczenia, powinny być składane w formie pisemnej, chyba że Umowa Ubezpieczenia, OWU lub Regulamin Ubezpieczeniowych Funduszy Kapitałowych stanowią inaczej.
5. Ubezpieczyciel podlega nadzorowi Komisji Nadzoru Finansowego.
6. Ubezpieczający, Ubezpieczony i/lub Uposażony mają prawo do składania reklamacji do Ubezpieczyciela:
  - 1) pisemnie, na adres: ul. Gwiaździsta 62, 53-413 Wrocław lub faksem na numer 71 36 92 707,
  - 2) w formie elektronicznej, wniesionej mailowo lub za pomocą narzędzia komunikacji udostępnionego przez Ubezpieczyciela (np. umieszczonego na stronie www.tueuropa.pl),
  - 3) osobiście lub przez pełnomocnika.
 Reklamacje rozpatrywane są przez Ubezpieczyciela w terminie 30 dni od dnia ich wpływu. Odpowiedź na reklamację zostanie przekazana w formie wskazanej przez zgłaszającego reklamację. W przypadku braku możliwości rozpatrzenia reklamacji w powyższym terminie, zgłaszający reklamację zostanie poinformowany o przyczynie opóźnienia oraz o spodziewanej dacie uzyskania odpowiedzi.
7. Ubezpieczający, Ubezpieczony i/lub Uposażony mają prawo do zwrócenia się o pomoc do Miejskich i Powiatowych Rzeczników Konsumenta oraz do Rzecznika Ubezpieczonych.

§24

1. Przedstawiciel Ubezpieczyciela zobowiązany jest do uzyskania od Ubezpieczającego informacji dotyczących posiadanej przez Ubezpieczającego wiedzy oraz doświadczenia w zakresie produktów ubezpieczeniowych i finansowych przed złożeniem Wniosku o zawarcie Umowy Ubezpieczenia. Na podstawie przekazanych przez Ubezpieczającego informacji Przedstawiciel Ubezpieczyciela dokona oceny preferencji Ubezpieczającego w zakresie produktów ubezpieczeniowych i finansowych oraz odpowiedności produktu ubezpieczeniowego względem preferencji Ubezpieczającego. Udzielenie niepełnych informacji lub odmowa udzielenia informacji przez Ubezpieczającego nie warunkuje możliwości zawarcia Umowy Ubezpieczenia oraz objęcia ochroną ubezpieczeniową Ubezpieczonego.
2. Ubezpieczyciel kieruje się zasadami określonymi w III Rekomendacji dobrych praktyk na polskim rynku bancassurance w zakresie ubezpieczeń z elementem inwestycyjnym lub oszczędnościowym.

§25

Ubezpieczający oraz Ubezpieczony może uzyskać informację o Wartości Rachunku za pośrednictwem Biura Obsługi Klienta lub Serwisu. Numer telefonu oraz adres e-mail do kontaktu z Biurem Obsługi Klienta podany jest w §16 ust. 2 oraz na Polisie.

§26

1. Powództwo o roszczenia wynikające z Umowy Ubezpieczenia zawartej na podstawie OWU można wytoczyć przed sąd właściwy według przepisów o właściwości ogólnej bądź sąd właściwy dla miejsca zamieszkania Ubezpieczającego lub miejsca zamieszkania Ubezpieczonego lub miejsca zamieszkania lub siedziby Uposażonego.
2. Przeniesienie praw z Umowy Ubezpieczenia (cesja) wymaga pisemnej zgody Ubezpieczyciela. Ubezpieczyciel nie ponosi odpowiedzialności za skuteczność cesji w stosunkach pomiędzy cedentem i cesjonariuszem.
3. W sprawach nieuregulowanych w OWU mają zastosowanie przepisy powszechnie obowiązującego prawa polskiego.
4. Prawem właściwym dla Umowy Ubezpieczenia zawartej na podstawie OWU jest prawo polskie.

§27

Niniejsze OWU, przyjęte Uchwałą Zarządu TU na Życie Europa S.A. nr 06/08/13 z dnia 13.08.2013r. i zmienione Uchwałą Zarządu Towarzystwa Ubezpieczeń na Życie Europa S.A. nr 07/07/14 z dnia 22.07.2014 r.